

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување
Македонија - Скопје Виена Иншуренс Груп**

**Финансиски извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2020
со Извештај на независниот ревизор**

Содржина

Извештај на независниот ревизор

Финансиски извештаи

Извештај за сеопфатена добивка (Биланс на успех)	1
Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)	4
Извештај за промените во капиталот	8
Извештај за паричените текови	10
Белешки кон финансиските извештаи	12

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје

Виена Иншуренс Груп

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје

Виена Иншуренс Груп

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Биланс на успех

Белешка	Износ во илјади денари	
	2020	2019
	Опис на позицијата	
A. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО		
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА)		
1. Бруто полисирана премија за осигурување	857.471	910.808
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	5.388	17.171
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија	-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија	(309.815)	(325.885)
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	26.448	(5.386)
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	-	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	(20.634)	11.160
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА	67.755	66.349
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети		
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти	-	-
2.1 Приходи од наемнини	34.840	36.716
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	33.766	36.716
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	-	-
3. Приходи од камати	1.074	-
4. Позитивни курсни разлики	26.346	24.285
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	1.619	1.568
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка	-	-
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-
6.2 Финансиски вложувања за тргуваче (по објективна вредност)	-	-
6.3 Останати финансиски вложувања	-	-
7. Останати приходи од вложувања	4.950	3.780
III.ПРИХОДИ ПО ОСНОВ ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	110.774	113.491
IV . ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	26.373	30.769
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	13.364	8.835

Биланс на успех (продолжува)

Опис на позицијата		Износ во илјади денари	
		2020	2019
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО			
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ)			
1. Бруто исплатени штети		355.667	283.583
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања		(36)	(4.884)
3. Бруто исплатени штети – дел за соосигурување		-	-
4. Бруто исплатени штети – дел за реосигурување/ретроцесија		(118.682)	(81.368)
5. Промени во бруто резервите за штети		13.835	(4.377)
6. Промени во бруто резервите за штети – дел за соосигурување		-	-
7. Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување		(57.289)	6.634
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ			
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување		-	-
1.1 Промени во бруто математичката резерва		-	-
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување		-	-
2. Промени во еквилизационата резерва, нето од реосигурување		-	-
2.1. Промени во бруто еквилизационата резерва		-	-
2.2 Промени во бруто еквилизационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување		-	-
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување		-	-
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви		-	-
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви – дел за соосигурување и реосигурување		-	-
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ			
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот		-	-
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот – дел за соосигурување и реосигурување		-	-
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ			
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)		48.837	33.976
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)		30.113	16.154
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО			
1. Трошоци за стекнување			
1.1 Провизија		18.724	17.822
1.2 Бруто плата за вработените во внатрешна продажна мрежа		428.421	429.556
1.3 Останати трошоци за стекнување		236.884	231.119
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)		226.855	161.687
2. Административни трошоци			
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста		53.372	56.497
2.2 Трошоци за вработените			
2.2.1 Плати и надоместоци		10.259	14.840
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плати		(53.602)	(1.905)
2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување		191.537	198.437
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување		22.084	20.630
2.2.5 Останати трошоци за вработени		98.104	101.048
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки		59.280	58.985
2.4 Останати административни трошоци			
2.4.1 Трошоци за услуги		11.736	5.928
2.4.2 Материјални трошоци		18.165	23.902
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето		330	443
		8.593	11.790
		5.349	5.336
		66.000	71.423
		42.036	40.698
		17.517	19.743
		6.447	10.982

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Биланс на успех (продолжува)

Опис на позицијата

VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА

1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста
2. Трошоци за камати
3. Негативни курсни разлики
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба
- 5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба
- 5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)
- 5.3 Останати финансиски вложувања

6. Останати трошоци од вложувања

**VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ,
НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ**

1. Трошоци за превентива
2. Останати осигурително технички трошоци , намалени за реосигурување

**VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО
ОСНОВ НА ПРЕМИЈА**

**IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКЛУЧУВАЈКИ И ВРЕДНОСНИ
УСОГЛАСУВАЊА**

X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ

XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ

XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА

XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК

XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ

XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ

Белешка	Износ во илјади денари	
	2020	2019
	20.992	24.201
	20.196	22.300
	-	-
	796	1.676
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	225
11	30.276	38.327
	30.276	38.327
	(12.059)	1.017
12	4.617	3.975
	62.546	96.672
	-	-
13	7.976	11.829
	-	-
	54.570	84.843
	-	-

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје

Виена Иншуренс Груп

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Биланс на состојба

Опис на позицијата

АКТИВА

A. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

1. Гудвил
2. Останати нематеријални средства

B. ВЛОЖУВАЊА

I. ЗЕМЈИШТЕ, ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста

- 1.1 Земјиште
- 1.2 Градежни објекти

2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста

- 2.1 Земјиште
- 2.2 Градежни објекти

2.3 Останати материјални средства

II. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА -

ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ

1. Акции, уделни и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група – подружници
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група - подружници
3. Акции, уделни и останати сопственички инструменти во придружени друштва
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети

III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА

1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување

- 1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година
- 1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година

2. Финансиски вложувања расположливи за продажба

- 2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година
- 2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година
- 2.3 Акции, уделни и останати сопственички инструменти
- 2.4 Акции и уделни во инвестициски фондови

3. Финансиски вложувања за тргувanje

- 3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година
- 3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година

3.3 Акции, уделни и останати сопственички инструменти

3.4 Акции и уделни во инвестициски фондови

4. Депозити, заеми и останати пласмани

- 4.1 Дадени депозити
- 4.2 Заеми обезбедени со хипотека
- 4.3 останати заеми
- 4.4 Останати пласмани

5. Деривативни финансиски инструменти

Белешка	Износ во илјади денари	
	2020	2019
14	7.939	8.045
	7.939	8.045
	1.811.349	1.827.083
	665.536	690.353
	252.726	261.576
16	6.083	6.186
	246.643	255.390
15	412.810	428.777
	967	967
	411.843	427.810
	10.608	11.078
17	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	1.135.205	1.125.652
	-	-
	-	-
	-	-
	456.903	397.751
	389.816	335.913
	67.087	61.838
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	678.302	727.901
	678.302	727.901
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Биланс на состојба (продолжува)

Опис на позицијата

IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ

В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ

1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија
  2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва
  3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети
  4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти
  5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквилизационата резерва
  6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви
  7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложувањето е на товар на осигуреникот

Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)

Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА

1. Одложени даночни средства
  2. Тековни даночни средства

Г. ПОБАРУВАЊА

I. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

1. Побарувања од осигуреници
  2. Побарувања од посредници
  3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување

**II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И
РЕОСИГУРУВАЊЕ**

РЕОСИГУРУВАЊЕ

1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување
  2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување
  3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување

III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување
  2. Побарувања по основ на финансиски вложувања
  3. Останати побарувања

IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ

Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА

I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ)

- ## 1. Опрема

- ## 2. Останати материјални средства

**II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ
(073+074+075+076)**

- ## 1. Парични спо

- ## 2. Парични средства во благајна

3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва

- #### 4. Останати парични средства и парични еквиваленти

III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР

Белешка	Износ	
	во илјади денари	
	2020	2019
5.2.1	-	-
5.2.2.2	195.969	152.259
5.2.4	17.794	31.373
5.2.7	-	-
	178.175	120.886
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	1.884	-
	1.884	-
	285.556	280.755
18	253.569	239.974
	236.660	228.284
	-	-
	16.909	11.690
	5.063	14.989
	718	14.989
	4.345	-
	-	-
	26.924	25.796
19	17.614	16.466
20	8.090	7.955
21	1.220	1.375
	-	-
	107.675	112.235
	27.204	27.664
16	24.596	25.056
16	2.608	2.608
22	79.791	83.951
	79.750	83.916
	41	35
	-	-
	680	620

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Биланс на состојба (продолжува)

Белешка	Износ во илјади денари	
	2020	2019
	105,068	72,950
	-	-
	75,475	43,857
	29,593	29,093
	-	-
	2.515.440	2.453.331
27	46.423	53.268
	-	-
26	1.599.432	1.556.023
	888.308	888.308
	888.308	888.308
	-	-
	-	-
	199.404	210.566
	159.861	177.623
	39.495	32.860
	48	83
	281.842	253.561
	273.155	244.874
	-	-
	-	-
	8.687	8.687
	175.308	118.745
	-	-
	54.570	84.843
	-	-
	-	-
23	668.532	681.146
	5.2.2.1	308.646
	5.2.2.2	-
	5.2.7	356.857
	5.2.4	3.029
	-	-
	-	-
	4.550	4.230
	4.550	4.230
	22.151	13.089
	22.151	3.651
	-	9.438
	-	-

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје

Виена Иншуранс Груп

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Биланс на состојба (продолжува)

Опис на позицијата	Износ во илјади денари	
	2020	2019
Ж. ОБВРСКИ	94.034	89.417
I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ	-	-
1. Обврски спрема осигуреници	-	-
2. Обврски спрема застапници и посредници	-	-
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	-	-
II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	50.180	38.870
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	49.680	36.587
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети	-	-
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување	500	2.283
III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ	43.854	50.547
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	5.2.2.2 18.596	24.859
2. Обврски по основ на финансиски вложувања	5.2.7 6.995	7.022
3. Останати обврски	5.2.4 18.263	18.666
3. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА	126.738	109.426
S. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	-	-
И. ВКУПНА ПАСИВА А+Б+В+Г+Д+Ѓ+Е+Ж+З+С	2.515.440	2.453.331
J. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – ПАСИВА	30 46.423	53.268

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје

Виена Иншуренс Груп

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештајот за промени во капиталот

Позиција	Белешка	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви					Откупени сопствени акции	Ревалоризациона резерва	Нераспределена добивка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -)	Добивка (со знак +)/загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви					
Состојба на 1 јануари 2019 претходната деловна година		888.308	-	216.044	-	-	35.101	251.145	-	316.451	31.870	86.489	1.574.263
Состојба на 1 јануари претходната деловна година – преправено		888.308	-	216.044	-	-	35.101	251.145	-	316.451	31.870	86.489	1.574.263
Добивка или загуба за претходната деловна година		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	84.843	84.843
Добивка или загуба за тековната деловна година		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	84.843	84.843
Несопственички промени во капиталот		-	-	-	-	-	-	-	-	(105.884)	47.284	-	(58.600)
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства		-	-	-	-	-	-	-	-	(116.135)	47.284	-	(68.851)
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	-	10.299	-	-	10.299
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	-	(48)	-	-	(48)
Сопственички промени во капиталот		-	-	28.830	-	(26.415)	2.415	-	-	39.591	(86.489)	(44.483)	
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(44.483)	(44.483)
Останата распределба на сопствениците		-	-	28.830	-	(26.415)	2.415	-	-	39.591	(42.006)	-	
Состојба на 31 декември претходна деловна година 2019		888.308	-	244.874	-	-	8.686	253.560	-	210.567	118.745	84.843	1.556.023

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје

Виена Иншуренс Груп

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештајот за промени во капиталот (продолжува)

Позиција	Белешка	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви					Откупени сопствени акции	Ревалоризацион а резерв	Нераспределена добивка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -)	Добивка (со знак +)/ загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви					
Состојба на 1 јануари 2020 тековната деловна година		888.308	-	244.874	-	-	8.686	253.560	-	210.567	118.745	84.843	1.556.023
Состојба на 1 јануари тековната деловна година – преправено		888.308	-	244.874	-	-	8.686	253.560	-	210.567	118.745	84.843	1.556.023
Добивка или загуба за тековната деловна година		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	54.570	54.570
Добивка или загуба за тековната деловна година		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	54.570	54.570
Несопственички промени во капиталот		-	-	-	-	-	-	-	-	(11.163)	-	-	(11.163)
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства		-	-	-	-	-	-	-	-	(17.762)	-	-	(17.762)
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	-	6.634	-	-	6.634
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	-	(35)	-	-	(35)
Останати несопственички промени во капиталот		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот		-	-	28.281	-	-	28.281	-	-	56.562	(84.843)	-	-
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците		-	-	28.281	-	-	28.281	-	-	56.562	(84.843)	-	-
Состојба на 31 декември тековната деловна година 2020		888.308	-	273.155	-	-	8.686	281.842	-	199.404	175.308	54.570	1.599.432

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје

Виена Иншуренс Груп

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештајот за паричните текови

ПОЗИЦИЈА

A. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси
2. Премија за реосигурување и ретроцесија
3. Приливи од учество во надомест на штети
4. Примени камати од работи на осигурување
5. Останати приливи од деловни активности

II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

1. Исплатени штети. договорени суми на осигурување. учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија
3. Премија за соосигурување. реосигурување и ретроцесија
4. Надоместоци и други лични расходи
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување
6. Платени камати
7. Данок на добивка и останати јавни давачки
8. Останати одливи од редовни активности

III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

Б. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

1. Приливи по основ на нематеријални средства
2. Приливи по основ на материјални средства
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници. придружени друштва и заеднички контролирани ентитети
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка
8. Приливи од камати

Белешка	Износ во илјади денари	
	2020	2019
	1.109.603	1.179.203
	834.907	898.503
	-	-
	115.081	83.523
	-	-
	159.615	197.177
	1.177.493	1.122.371
	348.928	274.174
	-	-
	282.287	288.791
	147.508	151.807
	196.582	177.506
	-	-
	33.432	32.522
	168.756	197.571
	-	56.832
	67.890	-
	378.014	371.284
	-	-
	6.500	2.599
	46.860	49.016
	-	-
	-	-
	293.358	284.115
	4.950	3.780
	26.346	31.774

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје

Виена Иншуренс Груп

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештајот за паричните текови (продолжува)

ПОЗИЦИЈА	Износ	
	во илјади денари	
	2020	2019
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА	314.258	399.682
1. Одливи по основ на нематеријални средства	-	-
2. Одливи по основ на материјални средства	7.083	15.980
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	7.456	32.691
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	-	-
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани	299.719	351.011
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка	-	-
8. Одливи од камати	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА	63.757	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА	-	28.398
В. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал	-	-
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгочарни кредити и заеми	-	-
3. Приливи по основ на останати долгочарни и краткорочни обврски	-	-
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	27	43.897
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгочарни кредити и заеми и останати обврски	-	-
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции	-	-
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда	27	43.897
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	-	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	27	43.897
Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ	1.487.617	1.550.487
Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ	1.491.778	1.565.949
Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ	-	-
Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ	4.161	15.463
Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	83.952	99.414
З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	-	-
Ѕ. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	79.791	83.951

Финансиските извештаи се одобрени од Управниот одбор на 25 Февруари 2021 година, усвоени од Надзорен Одбор на 11 Март 2021 и потпишани во нивно име од:

Г-дин Бошко Андов
Генерален Менаџер

Г-ѓа Маргарета Поповска - Гошева
Менаџер за финансии/Овластен сметководител
(уверение бр. 0100428)

1. Општи информации

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија – Скопје Виена Иншуренс Груп (во понатамошниот текст „Друштвото“ или „Осигурување МАКЕДОНИЈА а.д Скопје - Виена Иншуренс Груп“) претставува акционерско друштво кое своите активности ги обавува во Република Македонија. Активностите на Осигурување МАКЕДОНИЈА а.д Скопје - Виена Иншуренс Груп вклучуваат:

- осигурување од последици на несреќен случај (незгода);
- здравствено осигурување;
- осигурување на моторни возила (каско);
- осигурување на шински возила;
- осигурување на воздухоплови;
- осигурување на пловни објекти;
- осигурување на стока во превоз;
- осигурување на имот од пожар и природни непогоди;
- други осигурувања на имот;
- осигурување од одговорност од употреба на моторни возила;
- осигурување од одговорност од употреба на воздухоплови;
- осигурување од одговорност од употреба на пловни објекти;
- осигурување од одговорност;
- осигурување на кредити;
- осигурување на гаранции;
- осигурување од финансиска загуба;
- осигурување од правна заштита
- и осигурување на туристичка помош.

Друштвото ја врши својата дејност преку Генерална дирекција и 14 експозитури во земјата. Друштвото своите активности со состојба на ден 31 декември 2020 година ги извршува со 111 вработени во администрација и 36 вработени во продажба (2019: 118 вработени во администрација и 39 вработени во продажба).

Адресата на седиштето е следната:

бул."11 Октомври" бр. 25
1000 - Скопје
Република Македонија

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

2. Основа за изготвување на финансиските извештаи

(а) Извештај за усогласеност

Финансиските извештаи се изготвени во согласност со Законот за трговски друштва (Службен весник на РМ 28/2004 и измени 84/2005, 25/2007, 87/2008, 42/2010, 48/2010, 24/2011, 162/2012, 70/2013, 119/2013, 120/2013, 187/2013, 38/2014, 41/2014, 138/2014, 88/2015, 192/2015, 6/2016, 30/2016 и 61/2016, 64/18, 120/18, 239/18). Законот за супервизија на осигурување (Службен весник на РМ 27/02, 84/02, 98/02, 33/04, 88/05, 79/07, 8/08, 88/08, 56/09, 67/10 и 44/11, 112/11, 7/12, 30/12, 45/12, 60/12, 64/12, 23/13, 188/13, 43/14, 112/14, 153/15, 192/15, 23/16, 83/18, 198/18, 101/19), Сметководствените Стандарди прифатени во Република Македонија објавени во Правилникот за водење сметководство (Службен весник на РМ 159/2009, 164/2010 и 107/2011 важечки од 01 Јануари 2012), Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси и Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или и реосигурување. (Службен весник на РМ 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013, 61/2016 и 170/2019).

Правилникот за водење сметководство се состои од Меѓународни Стандарди за Финансиско Известување (МСФИ) - МСФИ од 1 до 8, Меѓународни сметководствени стандарди (МСС) - МСС од 1 до МСС 41, Комитет за толкување на Меѓународното Финансиско Известување (IFRIC) - IFRIC 1 до IFRIC 17 и Постојан комитет за толкувања (SIC) - SIC од 7 до SIC 32, МСФИ 9, МСФИ 10, МСФИ 11, МСФИ 12, МСФИ 13, МСФИ 14, МСФИ 15, МСФИ 16, IFRIC 18, IFRIC 19, IFRIC 20, IFRIC 21 и IFRIC 23, не се вклучени во Правилникот за водење сметководство и не се применети од Друштвото. МСФИ (вклучително МСФИ 1) иницијално беа објавени во Службен весник на РМ во 1997, и од тогаш следат неколку измени. Последната измена беше во Декември 2010. Друштвото ги применува сите стандарди, измени и толкувања објавени во Службен весник на РМ.

На 22 април 2020 година Агенцијата за супервизија донесе Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за методот на вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси каде што Друштвата за осигурување се должни да извршат класификација на побарувањата во следните категории во зависност од времето на доцнење во исполнување на обврските од страна на должникот, сметано од денот на доспевање на побарувањето. Подетално по категории е наведено во точка 3.14.2. Овој правилник се применува при изготвување на Извештајот со состојба на 30 јуни 2020 година.

На 16 август 2019 година Агенцијата за супервизија донесе измени во Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и деталната содржина на годишниот извештај во кој се наведува дека треба да се спроведат измени во начинот на признавање, последователно мерење и обелоденување на трошоците за стекнување и одложени трошоци за стекнување најкасно со состојба на 01.01.2021. Друштвото наведените измени ги спроведува во финансиските извештаи за деловната 2020 година. Подетално сметководствената политика за одложени трошоци за стекнување е образложена во точка 3.3.

Финансиските извештаи за крајот на годината 31 декември 2020 година беа одобрени за објавување од страна на Управниот одбор на Друштвото на 25 февруари 2021 година и се донесени од Надзорниот одбор на Друштвото на 11 март 2021 година.

2. Основа за изготвување на финансиските извештаи (продолжува)

(б) Деловно окружување на Друштвото

Република Северна Македонија покажува одредени карактеристики на пазар во развој. На 11 Март 2020, Светската Здравствена Организација објави COVID-19 глобална пандемија. Како одговор на пандемијата Македонската Влада презеде бројни мерки во обид да се спречи ширењето и влијанието на COVID-19, како ограничување на патувањата, карантин, лимитирање на деловната активност, вклучително и престанок на работењето. Овие мерки постепено се намалуваат во 2020 и 2021. Овие мерки меѓу другото значително ја ограничија економската активност во Македонија и имаат негативно влијание кое може да продолжи, врз работењето на компаниите, учесниците на пазарот, клиентите на Банките и воопшто економското окружување во земјата но и на глобално ниво на неопределен временски период.

Се смета дека економската активност во Република Северна Македонија во 2020, мерена преку движење во бруто домашниот производ (БДП), бележи намалување од 7% споредено со 2019. Годишна стапка на инфлација е 1,2%.

Управниот Одбор согласно препораките на Владата на Република Северна Македонија во текот на месец Март усвои мерки и препораки за заштита од COVID-19 вирус. Друштвото го прилагоди своето работење во услови на здравствена криза преку ротација и работа од дома со цел непречено одвивање на процесот на работа.

Идните ефекти од тековната економска состојба е тешко да се предвидат и тековните очекувања на менаџментот може значително да се разликуваат од остварените резултати.

Како одговор на COVID-19 пандемијата Владата на Република Македонија донесе неколку сетови мерки. Најважните се како што следат подолу:

- Препорака на вработените да им се овозможи работа од дома во зависност од работното место, како и обезбедување на протоколи во јавност
- Субвенционирање на платите на вработените во секторите погодени од COVID-19 пандемијата
- Замрзување на цените на основните прехрамбени производи
- Замрзување на присилна наплата на долг заклучно со Јуни 2020
- Забрана за поведување на стечајна постапка во тек на кризата и 6 месеци потоа
- Одложена обврска за даноци заклучно Март 2021 за компании кои имаат намалување на приходи повеќе од 40%
- Изземање од данок на добивка и персонален данок на трошоци за вработени поврзани со стручно усоворшување
- Различни форми на грантови, ваучери за таргетирани групи погодени од кризата

2. Основа за изготвување на финансиските извештаи (продолжува)

(б) Деловно окружување на Друштвото

Агенцијата за Супервизија на Осигурување (ACO) исто така донесе сет на мерки прикажани подолу:

- Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за методот на вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси со кој се дозволи компаниите да ја пролонгираат доспеаноста на побарувањата за дополнителни 60 дена од првичниот период на достасување. Овој Правилник е на сила до 31 Декември 2020. Во 2021 компаниите ќе продолжат да пресметуваат резервација согласно истиот правилник пред измените
- Правилник за видовите и описот на ставки што ќе се земат предвид при пресметка на капиталот на друштво за осигурување и/или реосигурување
- Правилникот за минимална содржина на евидентијата и начинот на пријава, резервација и ликвидација на штети од страна на друштвата за осигурување
- Правилник за видови и карактеристики на средствата кои ги покриваат техничките резерви и средства кои ја покриваат математичката резерва, како и детално пласирање и ограничување на тие вложувања и нивно вреднување
- Правилник за минимални барања за прием, обработка, резервација и исплата на барање за надомест на штета и/или осигурен износ во функција на подобра заштита на правата на осигурениците
- Правилник за минималните стандарди на информациските системи на друштвата за осигурување и брокерите

Освен Правилникот за методот на вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси Друштвото не искористи никакви мерки или субвенционирања во текот на деловното работење во 2020.

Во текот на 2020 Бруто полисираната премија (БПП) на ниво на осигурителен пазар се намали за 5% што е во согласност со падот на БПП на Друштвото. Како што е наведено во белешката 6 најголемиот пад во БПП е во класата автоодговорност. Со 31.12.2020 Друштвото има задоволително покриеност на технички резерви од 257% или вишок од 472.563 илјади МКД (види белешка 5.2.7). Со 31.12.2020 Друштвото го задржа потребното ниво на маргината на солвентност со вишок кој го надминува Гарантниот Фонд од 1.256.513 МКД илјади и вишок од потребната маргина на солвентност од 1.433.926 МКД илјади.

Раководството очекува подобрување на ситуацијата во 2021 кое во голема мера ќе зависи од правојот на здравствената ситуација, траењето и обемот на мерките воведени од Владата како и процесот на вакцинација. Следствено на ова во 2021 Раководството очекува зголемување на продажбата во сите класи иако ова највеќе зависи од времетраењето на оганичувањата во патувањата.

Погоре објаснетите резултати покажуваат дека Друштвото има ниво на маргина на солвентност кое ќе овозможи навремено подмирување на достасаните обврски. Бидејќи тековната состојба сеуште се развива, Менаџментот на Друштвото ќе продолжи со проактивен пристап во однос на ликвидноста, спроведување на континуирана анализа на деловното работење и спречување на евентуални несакани ефекти.

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје

Виена Иншуренс Груп

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

2. Основа за изготвување на финансиските извештаи (продолжува)

(в) Основа за мерење

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на историска вредност, освен средствата класифицирани како расположиви за продажба кои се обелоденети по објективна вредност.

(г) Функционална и известувачка валута

Ставките коишто се вклучени во финансиските извештаи се прикажани во валутата на примарното економско окружување во кое делува Друштвото (функционална валута). Финансиските извештаи се прикажани во МКД коишто е функционална и известувачка валута на Друштвото исказани во илјади денари.

(д) Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на финансиските извештаи бара од раководството да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата и обврските, приходите и расходите.

Проценките и со нив поврзаните претпоставки се засноваат на минато искуство и различни други фактори за кои се смета дека се разумни земајќи ги во предвид околностите и претставуваат основа за донесување на судови за сметководствената вредност на средствата и обврските, чија вредност не може да се утврди на друг начин.

Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки. Проценките и претпоставките постојано се прегледуваат. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката доколку измената влијае само на тој период или се признаваат и во идните периоди доколку измената влијае и на идните периоди.

Расудувањата направени од страна на раководството при примената на сметководствените политики кои имаат значително влијание врз финансиските извештаи и проценките со значителен ризик од материјални корекции во следната година се објаснети во белешка 4.

(ѓ) Трансакции во странска валута

Трансакциите во странска валута се прикажуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски исказани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на известувањето.

Добивките и загубите од курсните разлики од монетарните средства се разлика помеѓу амортизираната набавна вредност во денари на почеток на периодот, корегирана за ефективна камата и плаќања во текот на периодот и амортизираната набавна вредност во странска валута вреднувана според курсот важечки на крајот на периодот. Немонетарните средства и обврски исказани во странска валута и кои се мерат по објективна вредност се превреднуваат во денари според курсот важечки на денот на определувањето на објективната вредност.

Курсните разлики кои произлегуваат од превреднувањето на износите во странска валута се признаени во добивката или загубата, освен курсните разлики кои произлегуваат од превреднување на сопственичките хартии од вредност кои се признаваат директно во капиталот. Немонетарните средства и обврски исказани во странска валута кои се мерат по историска вредност се превреднуваат според курсот важечки на денот на трансакцијата. Девизните средства со кои што работи Друштвото се претежко евра.

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

2. Основа за изготвување на финансиските извештаи (продолжува)

(f) Трансакции во странска валута (продолжува)

	2020 МКД	2019 МКД
УСД	50,23	54,95
ЕУР	61,69	61,49
ГБП	68,31	72,16

3. Значајни сметководствени политики

Значајните сметководствени политики применети при изготвување на финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2020 година се применети конзистентно за сите периоди прикажани во финансиските извештаи и се следните:

3.1 Договори за осигурување и реосигурување

(i) Осигурување

Договорот за осигурување е договор според кој едната странка (осигурителот) прифаќа значителен ризик од осигурување од друга странка (имателот на полисата) со согласување да му обезбеди надомест на имателот на полисата доколку одреден неизвесен настан (осигурителен настан) има негативно влијание на имателот на полисата.

Во финансиските извештаи се обелоденуваат информации кои ги идентификуваат и објаснуваат износите во финансиските извештаи кои произлегуваат од договорите за осигурување.

На датумот на известување ќе се процени дали признаените обврски по осигурување се соодветни.

На датумот на стекнување превземените обврски по осигурување и стекнатите средства на осигурување друштвото ќе ги мери според објективна вредност.

Во финансиските извештаи се обелоденуваат информации кои ќе овозможат:

- Да се процени природата и степенот на ризиците кои произлегуваат од договорите за осигурување, целите, политиките и процесите на управување со ризиците кои произлегуваат од договорите за осигурување и методите кои се користат за управување со тие ризици како кредитен ризик, ликвидносен и пазарен ризик.

Осигурителот ги обелоденува информациите преку анализа на чувствителност која покажува како би било влијанието на добивката или загубата и главнината кога би дошло до промена на релевантната променлива на ризикот.

(ii) Реосигурување

Договорот за реосигурување е вид на договор за осигурување издаден од еден Осигурувач (Реосигурувач) за да ги надомести загубите на друг Осигурувач (цедент) настанати врз основа на еден или повеќе договори издадени од цедентот.

Реосигурител е странката која има обврска според договорот за реосигурување да му надомести на цедентот ако се случи осигурен настан.

Цедираната премија се препознава како трошок во билансот на успех во согласност со склучените договори за реосигурување. Повратоците по реосигурување се евидентираат како приход во билансот на успех. Доколку средството за реосигурување е намалено поради обезвреднување цедентот ќе ја намали неговата сметководствена вредност и ќе ја признае загубата поради обезвреднување во добивка или загуба. Вредноста на средството е намалена поради обезвреднување кога има објективен доказ дека цедентот може да не ги прими сите износи кои му следат според договорот за реосигурување.

Бидејќи Друштвото обавува меѓународни трансакции поврзани со реосигурувањето истото е изложено на пазарен ризик поврзан со флукутација на девизните курсеви. Друштвото не употребува финансиски инструменти за да ги намали овие ризици.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.1 Договори за осигурување и реосигурување (продолжува)

3.1.1 Признавање и мерење

Премии

Бруто полисираните премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии. Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработкаи од датумот на настанување на ризикот за времетраење на период на обезвреднување врз основа на моделот на преземени ризици. Делот од приходот од запишаните премии кој доспева во наредната година е разграничен во следните пресметковни периоди како преносна премија.

Пренесената премија за реосигурителот се признава како трошок во согласност со моделот на добиени услуги од реосигурителот во истиот сметководствен период како и директно поврзаната премија за соодветното осигурување. Дел од премијата пренесена на реосигурителот се признава како трошок за периодот и ја намалува вредноста приходот по основа на полисирана премија.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработи во следната година пресметан за секој поодделен договор за осигурување користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно корегиран за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети

Штетите ги вклучуваат трошоците за надомест на осигурениците кои настанале во пресметковниот период трошоци за извид и процена на штети направени од надворешни проценители заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година, но не ги вклучуваат трошоците за увид и процена на настанатите штети направени од страна на проценителите вработени во Друштвото.

Исплатените штети се признаваат во моментот на обработка на штетите и се признаваат во износот кој ќе биде исплатен при подмирувањето на штетата. Износот на исплатената штета во неживотното осигурување се зголемува за трошоците за обработка на штетата.

Наплатените штети кои се надоместени од трети лица и штети за кои се очекува дека ќе бидат надоместени и наплатени од трети лица се одземаат од исплатените штети.

Резервите за штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите трошоци за подмирување на сите настанати штети на денот на билансот на состојба без оглед дали штетите се пријавени или не и со нив поврзаните интерни трошоци за решавање на штетите како и соодветната маржа за внимателност.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.1 Договори за осигурување и реосигурување (продолжува)

3.1.1 Признавање и мерење (продолжува)

Тест за соодветност на обврската

Тестовите за соодветност на обврската се прават за да се утврди дали резервите по договорите за осигурување намалени за одложените трошоци за стекнување и поврзаните со нив нематеријални средства, како оние стекнати во деловни комбинации или со пренос на портфолио се соодветни.

Доколку се идентификува дека резервите не се доволни во тој случај поврзаните одложени трошоци за запишани премии и поврзаните со нив нематеријални средства се отпишуваат и доколку е потребно се утврдува дополнителна резерва. Недостатокот се признава во билансот на успех за тековната година.

На секој датум на билансот на состојба се претпоставува дека развојот на штети во преостанатиот период на портфолиот ќе биде ист со развојот на штети за време на целата година. За потребите на овие анализи износот на настанатите штети во секоја година во врска со договорите валидни на датумот на билансот на состојба се споредува со вредноста на резервата за преносна премија на датумот на билансот на состојба.

Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на и побаруваат од страна на осигурениците агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување а не во резервите по договорите за осигурување.

3.2 Приходи

Приходите се мерат според објективната вредност на надоместокот кој што е примен или се побарува. Приходите се признаваат ако истовремено се зголемат средствата или се намалат обврските.

Приходот се признава само кога е веројатно дека економските користи поврзани со трансакцијата ќе претставуваат прилив за Друштвото. Кога ќе се јави неизвесност во врска со наплатливоста на износот кој веќе е вклучен во приходот, ненаплатливиот износ или износот чиешто надоместување не е повеќе веројатно се признава како расход а не како корекција на износот на приходот којшто бил првично признаен.

3.2.1 Резултат од основната дејност

Резултатот од основната дејност е утврден на база на период од една календарска година.

Запишаните премии се исказуваат како приход во годината во која настануваат.

Делот од приходот од запишаните премии кој доспева во наредната година е разграничен во следните пресметковни периоди како преносна премија.

Ако во моментот на настанувањето на настанот се процени дека наплатата не е извесна, приходите се одложуваат. За реализацијата од претходните пресметковни периоди и за онаа која во тековниот пресметковен период е пресметана во корист на приходите се врши исправка на побарувањата на товар на трошоците.

3.2.2 Приходи од вложувања

Приходите по основ на камата за сите каматоносни финансиски инструменти, освен за оние што се класифицирани за тргување или оние кои се вреднуваат по фер вредност преку билансот на успех се признати како „приход од камати“ во билансот на успех, користејќи ја методата на ефективна камата.

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.2 Приходи (продолжува)

3.2.2 Приходи од вложувања (продолжува)

Методата на ефективна камата е метода на мерење на финансиските средства според амортизирана набавна вредност и алокација на приходите од камата во периодот на очекуваното достасување на финансиските инструменти.

3.2.3 Приходи од надоместоци и провизии

Надоместоците и провизиите ги опфаќаат провизиите примени по основ на пасивно реосигурување како и по основ на проценети и исплатени услужни штети.

3.3 Одложени трошоци за стекнување

Согласно измените во Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и деталната содржина на годишниот извештај (објавени во службен весник 170/2019) треба да се спроведат измени во начинот на признавање, последователно мерење и обелоденување на трошоците за стекнување и одложени трошоци за стекнување најкасно со состојба на 01.01.2021. Новата методологија содржи појснувања во однос на трошоците кои може да се користат при пресметка на одложените трошоци за стекнување (ДАК).

Согласно измените Друштвото ги евидентира трошоците за стекнување - провизија на основ на полисирана премија и врши нивно одлагање конзистентно на тој основ.

Во согласност со новиот метод Друштвото потребно е да го признае износот на пресметана провизијата на договорна основа во согласност со договорениот износ на Бруто полисираната премија. За да се поврзат трошоците за стекнување со приходот од премија, истите се распределуваат по договорите за осигурување, односно по класи на осигурување, кои се конзистетни со начинот на признавање на приходите од полисирана премија. Пред имплементација на променетата регулатива провизијата се исплаќаше по основ на наплатената премија. Друштвото го имплементираше новиот метод на пресметка во билансот на успех за 2020 година како и во билансот на состојба со 31.12.2020. Друштвото на 31.12.2020 дополнително евидентираше ДАК во износ од МКД 31.876 илјади и обврска за провизија во износ од 44.621 МКД илјади. Обврската за провизија е врз договорниот износ од договорите со посредниците на Друштвото (БПП).

Трошоците направени при стекнување на договори за осигурување се одложуваат до степен до кој тие можат да се повратат од идните профитни маргини. Трошоците за стекнување вклучуваат директни трошоци, како што се провизии на брокери и други директни трошоци.

Одложените трошоци за стекнување се амортизираат во текот на периодот во кој се очекува трошоците да се надоместат од идните профитни маргини на приходите од поврзаните договори. Стапката на амортизација е во согласност со моделот на појава на такви маргини.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.4 Користи за вработените (продолжува)

(i) Планови за дефинирани придонеси

Друштвото плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на македонските закони. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платата на вработените се уплакаат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите.

Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси во плановите за дефинирани придонеси се признаваат како расход во билансот на успех кога се пресметуваат. Покрај придонесите за пензиско осигурување се плаќаат и: придонес за здравство, професионален дополнителен придонес, придонес за вработување во случај на невработеност и придонес за стаж на осигурување со зголемено траење.

(ii) Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие. Краткорочните користи за вработените вклучуваат: плати, задолжителни придонеси за социјално осигурување, краткорочни платени отсуства (платен годишен одмор, платено боледување) и немонетарни користи (здравствена заштита).

(iii) Останати долгорочни користи за вработените

Согласно македонската законска регулатива Друштвото исплаќа две просечни месечни нето плати по работник исплатени во РМ во претходните три месеци на вработените во моментот на заминување во пензија и јубилејни награди согласно критериумите утврдени во Општиот колективен договор.

Согласно стандардите (МСС 19) отпремнините за пензионирање претставуваат дефинирани користи по исполнување на условите. Сметководствената вредност на обврските на Друштвото кои произлегуваат од овие користи за вработените се пресметуваат на крајот на периодот на известување. Состојбата на овие обврски на крајот на периодот на известување го претставува износот на дисконтирани плаќања што ќе се направат во иднина.

3.5 Даноци

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во добивката или загубата освен кога се однесува за ставки коишто се однесени директно во капиталот и соодветниот данок од добивка се признава во капиталот.

Тековен данок

Тековниот данок на добивка се пресметува во согласност со законот за данокот на добивка кој е на сила на денот на известување. Менаџментот периодично ја разгледува пријавата за данок на добивка од аспект на позициите кои се предмет на оданочување. Во согласност со законот за данок на добивка, даночната основа се состои од финансискиот резултат за извештајниот период зголемен/намален за даночно признати/непризнати расходи применувајќи ја важечката даночна стапка од 10%. Во согласност со овој закон, данокот на добивка за годината беше пресметан и евидентиран во Биланс на успех.

Законот за данок на добивка е изменет и стапи на сила на 1 јануари 2019, важечки за фискалната 2019 година. Главно промените се однесуваат на ширење на категоријата "непризнаени расходи", промени во даночниот третман на амортизацијата и промените во одредбите за трансферните цени. Трошоците за амортизација се третираат како одбитна ставка, само ако трошокот се пресметува во рамки на законските пропишани стапки на амортизација. Овие стапки и правила се дефинирани во Упатството за амортизација што беше донесен на крајот на 2019 година со примена од 1 јануари 2019 година. Пресметаниот трошок за амортизација над дозволениот износ за одбитка се третира како непризнаен расход во Годишната даночна пријава за данок на добивка.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.5 Даноци (продолжува)

Одложен данок на добивка

Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки (и закони) кои се усвоени или суштински усвоени до датумот на билансот на состојба и се очекува да се применуваат кога ќе се реализира поврзаното одложено даночно средство или се подмири одложената обврска за данок на добивка. Одложените средства за данок на добивка се признаваат само до тој степен до кој е веројатно дека ќе има оданочлив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложените средства и обврски за данок на добивка се пребиваат кога постои законско право за тоа и кога одложените даночни средства и обврски се онесуваат на даноци на добивка, наметнати од истиот даночен орган на истиот даночен обврзник, или, различни даночни субјекти каде има намера да се подмируваат салда на нето основа.

3.6 Нематеријални средства

a) Класификација

Нематеријалните средства ги опфаќаат лиценците за софтвер.

b) Почетно признавање

Нематеријалното средство се признава само ако е веројатно дека идните економски користи кои му се припишуваат на средството ќе бидат прилив кон Друштвото и ако трошоците на средството можат веродостојно да се измерат.

Ако некое нематеријално средство не ги исполнува критериумите за признавање настанатиот издаток треба да се признае како расход кога ќе настане.

Издатоците за истражување и развој не може да се третираат како средство.

Софтвер - трошоците настанати со стекнување лиценца за софтвер како и останатите долгорочни права се амортизираат со праволиниска метода во текот на очекуваниот, односно договорениот век на употреба но не подолго од 5 години.

Трошоците кои значително ја подобруваат и прошируваат користа на софтерот во однос на изврната варијанта се признаваат како дополнително вложување и го зголемуваат почетниот трошок на софтерот. Помалите подобрувања се сметаат за трошоци на одржување кои се сметаат за расходи во тековниот период.

Основа за вреднување на нематеријалните средства е: 1) начинот на нивното стекнување; 2) очекуваниот период за добивање на економска корист и 3) можноста да се продадат. Нематеријалното средство почетно се мери според набавната вредност. Во набавната вредност се вклучуваат сите трошоци за набавка и сите останати трошоци неопходни нематеријалното средство да се стави во функција.

в) Мерење по почетно признавање

По почетното признавање нематеријалните средства се признаваат по нивната набавна вредност намалена за соодветната акумулирана амортизација и соодветната загуба од обезвреднување доколку има.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.6 Нематеријални средства (продолжува)

г) Корисен век на употреба

Нематеријалните средства се амортизираат според очекуваната употреба односно во периодите во кои се очекуваат економските користи но не подолго од 5 години.

Нематеријалните средства се отпишуваат од деловните книги во момент на оттуѓување или кога трајно се повлекуваат од употреба а од нивното отпишување не се очекува никаква идна економска корист.

Добивките или загубите кои настануваат со повлекување на средството од употреба се утврдуваат како разлика помеѓу проценетата нето добивка од располагање со тоа средство и неговата сметководствена вредност и се признаваат како приход или расход за периодот во кој се настанати.

3.7 Материјални средства

а) Класификација

Земјиштето и градежните објекти во сопственост на Друштвото се признаваат според вредноста на стекнување. Друштвото не врши вреднување на земјиштето по почетно признавање и за земјиштето не се пресметува амортизација.

Материјалните средства се состојат од недвижен имот, постројки и опрема, мебел, транспортните средства, инвестиции во тек и останати материјални средства.

Материјалните средства се средства коишто:

- Се чуваат за обезбедување на производи и услуги или за административни цели;
- Се очекува да бидат користени во текот на повеќе од еден период.

б) Почетно признавање и корисен век на употреба

Материјалните средства се признаваат по набавна вредност под услов истата да може сигурно да се измери и доколку е веројатно дека идните економски користи кои се поврзани со средството ќе претставуваат прилив за Друштвото. Трошокот на набавка односно набавната вредност на материјалното средство кој се распоредува за време на корисниот век на употреба е износот на платени парични средства или еквиваленти на парични средства за да се стекне едно материјално средство во моментот на неговото стекнување или изградба. Набавната вредност на материјалните средства ја опфаќа куповната цена, вклучувајќи ги увозните давачки и неповратните даноци како и трошоците кои директно можат да се припишат на доведување на средството во работна состојба на употреба. Сите трговски попусти и работи се одбиваат за да се дојде до куповната цена.

Трошоците за секојдневно сервисирање на материјалните средства не се признаваат во сметководствената вредност на средството, туку овие трошоци се признаваат во добивката или загубата како што настануваат.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.7 Материјални средства (продолжува)

в) Вреднување по почетното признавање на недвижности

Согласно со новиот Правилник донесен од Агенцијата за супервизија на осигурувањето и добиените појаснувања во врска со вреднувањето на материјалните средства почнувајќи од 2019 година Друштвото ја призна ревалоризираната вредност на градежните објекти како нивна нова набвна вредност (т.е ревалоризираната вредност стана нова бруто сметководствена вредност). Последователно, материјалните средства се мерат според нивната бруто сметководствена вредност намалена за акумулирана амортизација и акумулирана загуба за обезвреднување.

Друштвото на крајот на секој период треба да изврши расудувања дали постојат индикации на обезвреднување. Доколку постојат индикации за обезвреднување треба да изврши проценка на надоместивиот износ односно проценка на средствата.

Доколку процентата вредност добиена од независен проценител, специјалист е пониска од сметководствената вредност Друштвото признава загуба поради обезвреднување во пресметковниот период кога го добило извештајот за извршена проценка.

Доколку најниската проценета вредност е повисока од сметководствената вредност друштвото ја призна сметководствената вредност а информацијата за проценетата вредност ја објавува во белешките од финансиските извештаи. Загубата од вредност поради обезвреднување се признава во извештајот за сеопфатна добивка додека Друштвото има позитивна ревалоризациона резерва која произлегува од претходниот модел на ревалоризација. Секоја последователна загуба поради обезвреднување се признава во билансот на успех.

За останатите материјални средства (мебелот, опремата, компјутерите и патничките возила) при последователното вреднување се користи трошочен модел. Имено средството се евидентира по набавна вредност минус акумулираната депрецијација и акумулираните загуби поради обезвреднување.

Депрецијацијата на останатите материјалните вложувања се пресметува по пропорционална метода со примена на утврдените стапки со помош на кои набавната вредност на мебелот, опремата, компјутерите и патничките возила треба да се отпишат во текот на нивниот проценет корисен век на траење.

Инвестициите во тек се евидентираат по трошокот за изградба вклучувајќи ги и трошоците кон трети лица. На инвестициите во тек за време на изградбата не се пресметува амортизација (депрецијација). На крајот од процесот сите акумулирани трошоци се пренесуваат на соодветните материјални средства и опрема и подлежат на соодветна стапка на амортизација.

Амортизацијата се пресметува поединечно за секое средство во рамки на амортизационите групи, според годишни стапки на амортизација, се додека вредноста на средствата не е целосно амортизирана. Применетите годишни стапки на амортизација се следните:

Градежни објекти	2.5% - 40 години
Мебел и опрема	5-20% - 5-20 години
Компјутери	25% - 4 години
Патнички возила	25% - 4 години

Кога ќе се амортизира вредноста која е основа за пресметување на амортизацијата, истата престанува да се пресметува. Тоа важи и доколку средствата се користат за понатамошно вршење на дејноста.

Пресметувањето на амортизацијата престанува кога ставката на недвижност, постројка или опрема ќе се отпише, како и кога ќе се рекласифицира како средство наменето за продажба.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.7 Материјални средства (продолжува)

г) Вложувања во туѓи недвижности, постројки и опрема

Вложувањата кои се вршат во туѓи недвижности, постројки и опрема - кои се земени под закуп се признаваат како посебни ставки на нетековни средства, во случај кога таквите вложувања се извршени во сопствено име и за сопствена цел а се во согласност со договорот за закуп кој е направен со сопственикот на закупеното средство. Амортизацијата на вложувањата се вршат по систематска основа според проценетиот корисен век на употреба кој може да биде еднаков или пократок од периодот на траење на договорот за закуп.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.8 Вложувања во недвижности

Вложувања во недвижности се недвижности (земјиште или зграда или дел од зграда или и двете заедно) кои се чуваат од страна на Друштвото со цел заработка на наемници или за зголемување на капиталот или и за двете заедно. Во оваа категорија не влегуваат недвижности кои се користат од страна на Друштвото за вршење на редовниот тек на работењето.

Вложувањата во недвижности првично се мерат по набавна вредност и последователно се водат по набавна цена намалена за амортизација. Поради промената во регулативата, почнувајќи од август 2019 година, на датумот на набавка, вложувањето во недвижности се признава во помалиот износ од набавната и проценетата објективна вредност, доколку е веројатно дека идните економски користи од средствот ќе претставуваат прилив за Друштвото и можат веродостојно да се измерат. Набавната вредност на купени вложувања во недвижности ја содржат нивната набавна цена и сите издатоци кои директно можат да и се припишат на таа недвижност. Издатоци кои директно може да и се припишат на недвижноста ги вклучуваат на пример професионалните такси за правни услуги, даноци за пренос на недвижности и други трансакциски трошоци. Последователно на почетното признавање на средството, вложувањата во недвижности се признаваат по бруто сегашна вредност намалена за акумулирана амортизација и акумулирани загуби поради обезвреднување.

Амортизацијата на вложувањата во недвижности се пресметува со користење на праволиниски метод и со одредените стапки на амортизација.

Векот на употреба на градежни објекти се проценува на 40 години со годишна стапка на амортизација 2.5%.

Вложувањата во недвижности создаваат парични приливи независно од другите средства коишто ги поседува Друштвото.

Вложувањата во недвижности престануваат да се признаваат при оттуѓување или кога вложувањето перманентно ќе се повлече од употреба и нема да се очекуваат идни економски користи од неговото оттуѓување. Критериум за разликување на вложувањата во недвижности кои се користат за вршење на дејноста и недвижности кои не се користат за вршење на дејноста ќе се зема поделбата на нето корисна површина на недвижностите според просторот на користење и расположивиот простор за издавање. Ревидирање на процентите ќе се врши еднаш годишно.

При стекнување на вложувања во недвижности, Друштвото е обврзано да ангажира независен проценител со цел да се утврди проценетата објективна вредност на вложувањето во недвижност.

Друштвото на крајот на секој период треба да изврши процени дали постојат индикации за обезвреднување. Доколку постојат индикации за обезвреднување, треба да изврши проценка на надоместивиот износ.

Друштвото признава загуба поради обезвреднување во случај кога проценетата објективна вредност добиена од независниот проценител е пониска од соодветната сметководствена вредност. До износот до кој Друштвото има позитивна ревалоризациона резерва, што произлегува од претходниот модел на ревалоризација на недвижностите, постројките и опремата, обезвреднувањето се признава во останатата сеопфатна добивка. Секое последователно обезвреднување се признава во билансот на успех.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.9 Финансиски вложувања

Друштвото ги класификува своите финансиски вложувања во средства кои се чуваат до достасување, средства расположливи за продажба и депозити, заеми и останати пласмани.

a) Средства кои се чуваат до достасување

Друштвото ги класификува во средства кои се чуваат до доспевање:

- средства кои имаат фиксни или утврдени плаќања;
- средства кои имаат фиксен датум на доспевање;
- средства за кои Друштвото има позитивна намера и можност да ги чува до доспевање;
- средства кои при почетното признавање Друштвото не ги назначува како средства според објективна вредност преку добивка или загуба;
- средства кои Друштвото не ги назначува како средства расположливи за продажба;
- средства кои не ја исполнуваат дефиницијата за заеми и побарувања.

Средствата кои се чуваат до достасување се состојат од државни записи издадени од Министерство за финансии.

Друштвото ги признава средствата кои се чуваат до достасување во билансот на состојба на датумот на стекнување. Почетното вреднување на финансиските средства кои се чуваат до достасување се врши според нивната набавна вредност којашто е објективната вредност на дадениот надоместок за истите во која се вклучени и трошоците на трансакцијата кои се директно поврзани со набавката на средството.

Последователно, вложувањата кои се чуваат до достасување се мерат според амортизирана набавна вредност со користење на методот на ефективна камата.

Добивката или загубата од последователното мерење се признава во нето добивката или загубата само кога средствата се обезвреднети или се депризнаени.

b) Средства расположливи за продажба

Друштвото ги класификува како средства расположливи за продажба:

- не-деривативни финансиски средства кои се класифицирани како расположливи за продажба;
- средства кои не се класифицирани како заеми и побарувања, вложувања кои се чуваат до доспевање или финансиски средства според објективна вредност преку добивка или загуба;
- било кое финансиско средство класификувано во оваа категорија при почетното признавање.

Како средства расположливи за продажба кои Друштвото иницијално ги признава во билансот на состојба на датумот на тргуваче по нивната набавна вредност којашто е еднаква на објективната вредност зголемена за трансакциските трошоци кои се директно поврзани со набавката на средството се класификувани сопственички инструменти (вложувања во акции и удели).

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.9 Финансиски вложувања (продолжува)

б) Средства расположливи за продажба (продолжува)

По почетното признавање најдоцна при секое составување на Извештајот за финансиската состојба Друштвото ги вреднува финансиските средства по нивната објективна вредност без намалување за трансакциските трошоци кои можат да настанат при продажба или оттуѓување.

Добивките и загубите коишто се јавуваат од промената во објективната вредност на средствата расположливи за продажба, се признаваат во капиталот во „Ревалоризациони резерви“.

Во моментот на депризнавање на финансиските средства расположливи за продажба акумулираната добивка или загуба претходно признаена во капиталот како и разликата помеѓу сметководствената вредност и надоместот добиен за средството се признава во билансот на успех.

За утврдување на објективната вредност на финансиските средства кои котираат на активен пазар се користи тековната куповна цена освен кaj сопственичките инструменти кои немаат определена пазарна цена и чијашто објективна вредност не може со сигурност да се измери се мерат според набавната вредност намалени за загуби поради обезвреднувања.

Друштвото ги вреднува вложувањата во хартии од вредност кои не котираат на организирани пазари и чија доспеаност не е значајна по пат на поединечна проценка на финансиската состојба на издавачот на хартиите од вредност.

Финансиската состојба на издавачот на хартиите од вредност се определува врз основа на следните критериуми чија важност се намалува последователно:

- Солвентност на издавачот на хартиите од вредност;
- Ликвидност на издавачот на хартиите од вредност;
- Парични текови во претходниот период и очекувани идни парични текови
- Профитабилност на издавачот на хартиите од вредност;
- Општи пазарни услови и идни перспективи на издавачот на хартиите од вредност како и негова позиција на пазарот;
- Соодветност и навременост во исполнување на обврските и
- Квалитет и експертиза на раководството.

Друштвото треба да отпише финансиско средство кога и само кога:

- а) истекуваат договорните права на паричните текови од финансиското средство;
- б) го пренесува финансиското средство.

Должничките хартии од вредност класифицирани како расположливи за продажба издадени од Република Македонија кој немаат котирана пазарна цена на активен пазар Друштвото ги вреднува со примена на методот на ефективна каматна стапка.

Должничките хартии од вредност класифицирани како расположливи за продажба чија објективна вредност не може објективно да се утврди се евидентираат по нивната набавна вредност.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.9 Финансиски вложувања (продолжува)

в) Депозити, заеми и останати пласмани

Депозити, заеми и останати пласмани се прикажани во билансот на состојба во износ на неотпишана главница и камата намалени за направената исправка по основ на сомнителни и спорни побарувања. Исправката на побарувањата се проценува од страна на менаџментот кога постои очигледен доказ дека друштвото нема да биде во состојба да ги наплати сите износи согласно претходно утврдените услови.

г) Загуби поради обезвреднување

(i) Средства кои се вреднуваат според амортизирана вредност

На секој датум на билансот на состојба Друштвото проценува дали постојат објективни докази за обезвреднетост на финансиските средства или група на финансиски средства кои не се мерат според објективна вредност. Финансиските средства се обезвреднети кога објективни докази покажуваат дека обезвреднувањето настапало по почетното признавање на средството и истото има влијание на идните парични текови кои можат веродостојно да се проценат.

Објективен доказ дека финансиските средства се обезвреднети може да вклучува доцнење или неисполнување на обврските на должникот, реструктуирање на побарувањето од страна на Друштвото според услови кои Друштвото инаку не ги одобрува, индикации дека должникот или издавачот на хартиите од вредност банкротирале, исчезнување на активен пазар за хартиите од вредност или други воочливи информации за група на средства како што се: негативни промени во платежната способност на должникот или издавачот на хартиите од вредност во групата, или економски услови кои соодветствуваат со неисполнување на обврските во групата.

Загубата поради обезвреднување на средствата евидентирани по амортизирана набавна вредност се мери како разлика помеѓу сметководствената вредност на финансиските средства и сегашната вредност на очекуваните парични приливи дисконтирали со иницијалната ефективна каматна стапка на средствата. Загубите поради обезвреднување се признаваат во билансот на успех и се рефлектирани во сметките за исправка на вредноста на заемите, исправка на вредноста на побарувањата по основ на осигурување и останати побарувања.

Доколку во наредниот период износот на загубата поради обезвреднување се намали, загубата се анулира низ билансот на успехот.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.9 Финансиски вложувања (продолжува)

г) *Загуби поради обезвреднување (продолжува)*

(ii) *Средства класифицирани како расположливи за продажба*

На секој датум на билансот на состојба Друштвото прави проценка дали постои објективен доказ за исправка на вредноста на финансиското средство или група на финансиски средства.

Во тој случај кај средствата расположливи за продажба кои се водат според објективната вредност преку капиталот кумулативната загуба која е измерена како разлика помеѓу почетната набавна вредност и тековната објективна вредност намалена за било која загуба поради обезвреднување на тие финансиски средства претходно признаени во капиталот (во ревалоризациона вредност) претставува исправка на вредност се отстранува од капиталот и се признава во билансот на успех. За должнички инструменти класификувани како расположливи за продажба, доколку во последователниот период, објективната вредност се зголемува, и зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се случил откако загубата поради обезвреднување била признаена во билансот на успех, загубата поради обезвреднување се ослободува преку билансот на успех.

Кај сопственичките вложувања класифицирани како расположливи за продажба, значајно или пролонгирано намалување на објективната вредност на хартијата од вредност под нејзината набавна вредност се зема во предвид при утврдување дали средствата се обезвреднети. Загубата поради обезвреднување признаена во билансот на успех за сопственичките вложувања последователно не може да се ослободи/анулира преку билансот на успех.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.9 Финансиски вложувања (продолжува)

д) Депризнавање

Друштвото ги депризнава финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг. Секој дел од пренесените финансиски средства кои што Друштвото ќе го задржи се признава како посебно средство или обврска. Друштвото ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

3.10 Краткорочни побарувања

Побарувањата, побарувањата од купувачите, побарувањата од вработените, побарувањата од државата и другите институции и останатите побарувања се исказуваат по номинална вредност зголемена за каматите согласно склучениот договор односно одлуката за исплата.

Вредноста на побарувањата се намалува за исправката за сомнителни и спорни побарувања, односно за вредносното усогласување на побарувањата според рочната структура.

3.11 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти се високо ликвидни средства. Паричните еквиваленти се дефинираат како краткорочни, високо ликвидни вложувања кои можат брзо да се конвертираат во парични средства и кои се предмет на беззначаен ризик во промената на нивната вредност.

Паричните средства и парични еквиваленти се евидентираат по амортизирана набавна вредност која вообичаено е еднаква со нивната номинална вредност.

Паричните средства и парични еквиваленти на Друштвото се состојат од:

- Пари на жиро сметки (тековни сметки) во денари и девизи кај деловните банки;
- Пари во благајна (денарска и девизна).

Паричните текови се прилив и одлив на пари и парични еквиваленти.

Друштвото известува за паричните текови за оперативни активности по директна метода.

3.12 Активни временски разграничувања

Однапред платените трошоци за идни периоди се исказуваат како активни временски разграничувања а се пресметуваат во трошоци на периодот за кој се однесуваат. Причината за разграничувањето, како и износот кој се однесува на идните периоди мора да бидат исказани на соодветна сметководствена исправа.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.13 Капитал и резерви

a) Капитал

Капиталот на друштво за осигурување се состои од основен и дополнителен капитал.

Запишаниот (основен) капитал се исказува на посебна сметка во износ кој е запишан во трговскиот регистар при основањето, односно промената на уписот на вредноста на капиталот. Стекнатите сопствени акции не го намалуваат бројот на издадени акции.,туку влијаат на намалување на бројот на акциите во оптек.

Капиталот на Друштвото го сочинуваат:

- основната главнина која е еднаква на номиналната вредност на сите акции (запишан и уплатен капитал);
- зголемување на капиталот по основ на остварена разлика помеѓу номиналната вредност на акциите и износите по кои се продадени (премии на акции);
- зголемување на капиталот по основ на распоредена ревалоризациона резерва. (прокнижен распоред од ревалоризациона резерва од поранешни години) и
- задржана добивка /акумулирани загуби од претходни години.

Имателите на обични акции имаат право на глас на седница на Собранието на акционери (една акција дава право на еден глас) и право на исплата на дел од добивката (дивиденда).

б) Резерви

Според локалната законска регулатива Друштвото треба да пресметува и издвојува резерви на сигурност. Резерви на сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подолг временски период. Друштвото за осигурување е должно во резервите на сигурност да издиши најмалку 1/3 од остварената добивка исказана по финансиските извештаи ако добивката не се користи за покривање на загубите од претходните години. Друштвото за осигурување што формирало резерви на сигурност најмалку во висина на 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка не е должно да издвојува од добивката во резервите на сигурност.

На друштвата за осигурување не се применува членот 485 од Законот за трговски друштва што се однесува на општата задолжителна резерва.

Во ревалоризационата резерва се евидентираат добивките и загубите од промените во објективната вредност за средствата расположливи за продажба и нетековни средства која резултира во зголемување или намалување на главнината (освен за загубите поради обезвреднување и добивките и загубите од курсните разлики кои се признаваат во билансот на успех).

(i) Пренос на ревалоризационата резерва во задржана добивка на 31 декември 2019 година

Ревалоризационата резерва кои произлегува од ревалуација на недвижности се пренесува во акумулираната добивка во годината кога средството е отписано. Преносот на ревалоризационата резерва во акумулирана добивка може да биде направено и додека средството е во употреба. Во тој случај, изност на реализирана ревалоризационна резерва која е пренесена во акумулираната добивка претставува разлика меѓу износот на амортизација пресметан на ревалоризираниот износ на средството и амортизацијата која би била пресметана доколку средството било мерено по метод на набавна вредност.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.13 Капитал и резерви (продолжува)

б) Резерви (продолжува)

(ii) Пренос на ревалоризационата резерва во задржана добивка на 31 декември 2020 година

Поради новата регулатива која стапи на сила во август 2019 (види белешка 26) ревалоризационата резерва не се пренесува во акумулираната добивка, Друштвото го применува методот на набавна вредност на недвижности, постројки и опрема како што е објаснето во Белешките 3.7 и 3.8. Секоја загуба поради оштетување на вредноста на недвижностите, постројките и опремата е повторно вклучена во ревалоризациона резерва.

в) Добивка или загуба

Добивката или загубата во тековната година се утврдува согласно законските прописи. Остварената нето добивка од тековната година се пренесува и распоредува наредната година согласно одлуката на Собранието на акционерите на Друштвото.

(i) Признаење на задржана (акумулирана) добивка / загуба

Во деловните книги посебно се исказува задржаната (нераспоредена) добивка а посебно исказаната загуба од работењето.

Искажаната загуба од работењето може да се покрие со задржаната добивка само по одлука на Органите на управување а во согласност со одредбите на Законот за трговските друштва.

Доколку настане загуба, истата се покрива од сите позиции на капиталот. Членовите на друштвото не се обврзани со статутот да ја покриваат загубата со внес на дополнителни влогови.

Исплатата на дивиденда или добивка се спроведува врз основа на одлука на Собранието и според одредбите на Законот за трговските друштва.

(ii) Признаење на добивката или загубата во тековната година

Добивката или загубата во тековната година во билансот се исказува по оданочувањето како добивка (нето добивка) за распределба, односно загуба од работењето во тековната година.

При определување на нето добивката или загубата треба да бидат вклучени сите ставки на приходи и расходи признаени во периодот. Исклучок може да бидат исправка на грешки и ефектот од промена на сметководствени политики.

Добивката односно загубата од работењето се презентираат од редовни активности и вонредни ставки.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.14 Резервирања

3.14.1 Технички резерви

Заради трајно обезбедување на извршувањето на обврските по договорите за осигурување, друштвото за осигурување формира технички резерви кои се состојат од:

- 1) резерви за преносни премии;
- 2) резерви за бонуси и попусти;
- 3) резерви за штети
- 4) други технички резерви.

(i) Резерви за преносни премии

Резерви за преносни премии се издвојуваат во висина на оној дел од премијата што се пренесува во идниот пресметковен период во сразмер меѓу истечениот осигурителен период и стекот на договорот за осигурување. Преносната премија е пресметана врз база на про рата темпорис (*pro rata temporis*) за календарската година сметано 360 дена. Дополнително, Друштвото издвојува резерва за неистечени ризици доколку се процени дека очекуваниот износ на штети и трошоци кои не се настанати во извештајниот период го надминуваат износот на преносна премија.

(ii) Резерви за бонуси и попусти

Резервите за бонуси и попусти се издвојуваат во висина еднаква на сумите кои осигурениците имаат право да ги примат врз основа на:

- 1) Право на учество во добивката како и други права кои произлегуваат од договорите за осигурување (бонуси);
- 2) Право на делумно намалување на премиите (попусти);
- 3) Право на враќање на еден дел од премијата која се однесува на неискористениот период на осигурување кој се должи на прерано прекинување на осигурувањето (откажување).

(iii) Резерви за штети

Резерви за штети се издвојуваат во висина на проценетите обврски кои друштвото за осигурување е должно да ги подмири врз основа на договорите за осигурување каде што осигурениот настан се появил до крајот на пресметковниот период, вклучувајќи ги сите трошоци кои произлегуваат од ненавременото извршување на обврските на друштвата за осигурување по комплетирани отштетени барања.

Резервите за штети покрај проценетите обврски за пријавени, а сеуште неливидирани штети, ги вклучуваат и проценетите обврски за настанати, а непријавени штети.

Резервата за трошоци за обработка на штети опфаќа резервација за директни и индиректни трошоци за обработка на штети.

(iv) Други технички резерви

Друштвото треба да издвојува други технички резерви за неистечени ризици.

Пресметката на други технички резерви ќе се врши согласно одредбите од Правилникот за минимални стандарди за пресметка на технички резерви.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.14 Резервирања (продолжува)

3.14.2 Признавање на посебната резерва (Исправка на вредност)

Поради реално оценување на вредноста на побарувањата по премија за осигурување и камата по премија и побарувања по основ на регрес и проценка на ризикот од ненаплатливост на истите Друштвото формира посебна резерва. Посебната резерва се формира врз основа на доспеани ненаплатени побарувања по премија и камата и репограмирани побарувања. Под рок на доспеаност се подразбира последниот ден на кој клиентот бил должен да плати одреден износ на пари, согласно со склучениот договор за осигурување (полиса) со друштвото. Во моментот на достасување на побарувањето достасаниот дел влегува во пресметката за посебна резерва.

Репограмираните побарувања во договор со должникот се класифицираат спрема првобитниот датум на доспевање.

Репограмираните побарувања во договор со нов должник се класифицираат спрема датум на доспевање на новиот договор. Побарувањата од клиенти во стечај или ликвидација задолжително се резервираат 100%. Со цел ублажување на ефектите од COVID 19 пандемијата на 22 април 2020 година Агенцијата за супервизија донесе измена во Правилникот за признавање на посебна резерва, според кој Друштвото може да применат подолг период на доспеаност при пресметка на исправка на вредноста, како што е презентирано во табелата подолу.

Во текот на 2020 година, врз основа на измените донесени од Агенцијата за супервизија на осигурувањето, Надзорниот одбор на Осигурување донесе Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за методот на вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси, според кој Друштвата за осигурување се должни да извршат класификација на побарувањата во следните категории во зависност од времето на доцнење во исполнување на обврските од страна на должникот, сметано од денот на доспевање на побарувањето:

- Категорија А - Побарувања по премија и камата со рок на доспеаност 0-90 дена
- Категорија Б - Побарувања по премија и камата со рок на доспеаност од 91 до 120 дена
- Категорија В - Побарувања по премија и камата со рок на доспеаност од 121-180 дена
- Категорија Г - Побарувања по премија и камата со рок на доспеаност 181-330 дена
- Категорија Д - Побарувања по премија и камата со рок на доспеаност 331-425 дена
- Категорија Ѓ - Побарувања по премија и камата со рок на доспеаност повеќе од 425 дена

Со 31.12.2020 посебната резерва на побарувањата класифицирани од премија за осигурување, камата по премија и побарувања по основ на регрес, се формира на следниот начин:

Група на побарувања	Период на доцнење во исплата на обврската од страна на должникот	Исправка на вредност (во % од вкупната вредност на поединечно побарување)
А	до 90 дена	0%
Б	од 91 до 120 дена	10%-30% (20%)
В	од 121 до 180 дена	31%-50% (40%)
Г	од 181 до 330 дена	51%-70% (60%)
Д	од 331 до 425 дена	71%-90% (80%)
Ѓ	подолго од 425 дена	100%

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.14 Резервирања

3.14.2 Признавање на посебната резерва (Исправка на вредност) (продолжува)

Со 31.12.2019 посебната резерва на побарувањата класифицирани од премија за осигурување, камата по премија и побарувања по основ на регрес, се формира на следниот начин:

Група на побарувања	Период на доцнење во исплатата на обврската од страна на должникот	Исправка на вредност (во % од вкупната вредност на поединечно побарување)
A	до 30 дена	0%
Б	од 31 до 60 дена	10%-30% (10%)
В	од 61 до 120 дена	31%-50% (35%)
Г	од 121 до 270 дена	51%-70% (55%)
Д	од 271 до 365 дена	71%-90% (75%)
Ѓ	подолго од 365 дена	100%

Утврдената посебна резерва која произлегува од достасаните ненаплатени побарувања по премија и камата се признава преку билансот на успех, а се прикажува во билансот на состојба на посебна сметка.

Сите останати достасани ненаплатени побарувања се резервираат согласно Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за методот на вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси. Утврдениот износ на резервирања се признаваат преку билансот на успех.

Отпис на побарувањата

Друштвото за осигурување согласно корпоративните политики врши траен отпис на побарувањата постари од 36 месеци за кој претходно е извршена 100% исправка на вредноста и за кој се превземени сите правни мерки за наплата на истите.

Отписаните побарувања ќе останат во вонбилансната евиденција на Друштвото, со тоа што и сите започнати активности во врска со наплата на побарувањата кои се отпишуваат продолжуваат да течат.

3.15 Пасивни временски разграничувања

На товар на пресметковниот период се пресметуваат и трошоците за кои не постојат соодветни сметководствени исправи за да можат да се признаат како обврска а за кои со сигурност може да се утврди дека се однесуваат на тековниот пресметковен период. Кога ќе се прибават документи за признавање на обврските се врши укинување на временските разграничувања во корист на сметките на обврските.

4. Сметководствени проценки

Друштвото прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите на средствата и обврските во наредната финансиска година. Проценките и со нив поврзаните претпоставки постојано се предмет на преоценување и се темелат на минато искуство и други фактори вклучувајќи ги очекувањата за идните настани за кои се верува дека се извесни во соодветните околности.

(i) Технички резерви од договори за неживотно осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврдат техничките резерви по договори за осигурување кои се доволни за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување доколку тие можат да се предвидат.

Земајќи ја во предвид неизвесноста при утврдувањето на резервацијата на непријавени штети и пријавени а неисплатени штети постои можност да исплатениот износ по штета се разликува од иницијално утврдената обврска за истата.

На датумот на билансот на состојба се одредуваат резерви за очекуваните конечни трошоци за подмирување на сите штети кои настанале се до тој датум без оглед дали се пријавени или не вклучувајќи ги и трошоците за разрешување на штетите, намалени за износите кои се веќе исплатени.

Резервите за штети не се дисконтираат за временската вредност на парите.

Проценката на настанатите но сеуште непријавени штети ("ИБНР") генерално е предмет на повисок степен на несигурност во однос на проценките на пријавените штети за кои што Друштвото располага со повеќе информации.

ИБНР штетите многу често може да станат видливи за Друштвото дури по неколку години по случајето на настанот кој ја предизвикал таа штета.

Резервите за штети вклучуваат:

- проценети обврски за настанати и пријавени но сеуште не решени штети;
- проценети обврски за настанати но непријавени штети;
- проценети обврски за трошоци за обработка на штети.

4. Сметководствени проценки (продолжува)

(i) Технички резерви од договори за неживотно осигурување (продолжува)

(a) Резерва за настанати и пријавени, но се уште не решени штети ('RBNS'- Reported but not settled)

Износот на резервацијата за настанати и пријавени но се уште нерешени штети се утврдува според висината на очекуваната исплата за секоја штета посебно на денот на исплатата, а врз основа на прибраната документација во штетата.

Резервата на штети се врши перманентно со попис за сите штети кои по било кој основ на осигурување се остварени од дејностите на Друштвото.

При утврдувањето на износите за резервациите на штетите се користат следниве пресметки за висина на штети од:

- Проценителите на штети по видови на осигурување и
- Кога се работи за нематеријална штета ликвидаторот на штета ја утврдува резервацијата на штетата врз основа на расположливата медицинска документација а доколку истата не е доволна се бара мислење од лекар или друго стручно лице чии овластувања произлегуваат од природата на работата а се во корелација со осигурителната и судската пракса.

При утврдување на износите за резервации на останатите материјални штети кои произлегуваат од нематеријални штети (ренти, изгубена заработка, надоместоци за социјално осигурување и слично) се користат мислењата на лекари, правници, актуари и други лица кои се стручни во доменот кој е потребен да се утврди висината на резервираната штета.

Износот на пријавените, настанати, но се уште нерешени штети кои ќе се исплатуваат во облик на рента се резервираат и капитализираат во следните износи:

- сегашна вредност и
- процена на исплатата за идните ренти

За пресметување на износите на резервациите на штети за рента задолжително се користат таблициите за утврдување на обврските за резервирање на ренти, а можат да се користат за пресметување на резервација на рентите.

Пресметувањето на резервираниот износ за секоја рента се врши на тој начин што се утврдува годишниот износ на рента, кој се множи со соодветниот фактор од Таблицата со фактори за утврдување на резервацијата и обврската за соодветниот пол и припадна старост за време додека важат условите за исплата на рента.

Штетите кои биле пријавени и резервирали на крајот на тековната година а во наредната година не се ликвидирани или потполно ликвидирани остануваат во резервација за неисплатениот дел на начин утврден во претходниот став.

Начинот на утврдување на износот на резервациите за штети се врши по следните основи:

1. утврдување на износот на резервации за штети на крајот на деловната година;
2. утврдување на износот на резервации за штети на крајот на пресметковниот период пократок од една година.

4. Сметководствени проценки (продолжува)

(i) Технички резерви од договори за неживотно осигурување (продолжува)

(б) Резервација за настанати, но непријавени штети ('IBNR'- *Inurred but not reported*)

Резервација за настанати, но непријавени штети се пресметува врз основа на статистички податоци за број и износ на настанати и пријавени односно ликвидирани штети, технологијата на обработка и исплата на штети, како и на останатите расположливи податоци.

Во зависност од карактеристиките на класата на осигурување и осигурителното портфолио, резервите за настанати, но непријавени штети ќе се пресметуваат со користење на еден или комбинација на следните актуарските методи:

- Триангулација на штети (Основен Chain Ladder);
- Триангулација на штети прилагодена за инфлација (Chain Ladder прилагоден за инфлација);
- Метод на просечен износ на штета - резервите по овој метод се пресметуваат како производ од проектираниот просечен износ на штета и проектираниот очекуван број на штети;
- Метод на очекуван коефициент на штета - очекуваниот коефициент на штета се утврдува од страна на Агенцијата;
- Bornhuetter - Ferguson-ова метода; и
- Други актуарски методи

Друштвото при пресметката на резервите за настанати но непријавени штети, првенствено го применува методот на триангулација на штети (основен или прилагоден на инфлација), освен во случаи кога нема доволно потребни историски податоци.

Под потребни историски податоци се сметаат податоци за број и износ на настанати и пријавени, односно исплатени штети на годишна основа, најмалку за претходните пет години.

По исклучок, за ризици што не се со долга опашка под потребни историски податоци се сметаат податоци за број и износ на настанати и пријавени односно исплатени штети на годишна основа, најмалку за претходните три години.

(в) Резервација за трошоци за обработка на штети

Резервацијата за трошоци за обработка на штети опфаќа резервација за директни и индиректни трошоци за обработка на штети.

Резервите за директни трошоци за обработка на штети се интегрален дел од резервите за настанати и пријавени штети, односно за настанати, но непријавени штети.

Резервите за индиректни трошоци за обработка на штети се формираат заради покритие на трошоци за обработка на штети во случај на престанок на работењето на друштвото.

Минимален коефициент за нејзино пресметување е 1.5% од збирот на резервите за настанати и пријавени штети, резервите за настанати, но не пријавени штети и резервите за директни трошоци.

г) Анализа на сензитивност

Друштвото го има проценето влијанието на промената на одредени клучни варијабли врз добивката за годината, капиталот и коефициентот на покриеност.

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншурунс Груп**

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

4. Сметководствени проценки (продолжува)

(i) Технички резерви од договори за неживотно осигурување (продолжува)

Анализа на сензитивност

Споредбено со тековната позиција на капиталот, добивката за годината, капиталот, коефициентот на покриеност и солвентност со сопствениот капитал на 31 декември 2020 година и 31 декември 2019 година се презентирани во табелата подолу.

31 Декември 2020	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Гековна позиција на капитал	54.570	1.599.432	100.211	1596%	-
Принос од вложувања (+1000 п.п.)	61.346	1.606.208	100.211	1603%	7%
Принос од вложувања (-1000 п.п.)	47.795	1.592.657	100.211	1589%	-7%
10% зголемување на останати расходи-неживот	54.107	1.598.968	100.211	1596%	0%
10% намалување на останати расходи-неживот	55.034	1.599.896	100.211	1597%	0%
10% зголемување на настанати штети неживот	35.221	1.580.083	100.211	1577%	-19%
10% намалување на настанати штети неживот	73.920	1.618.781	100.211	1615%	19%

Друштвото исто така го разгледа неповолното сценарио на 31 декември 2020 година и го претстави неговото влијание во табелата подолу:

31 Декември 2020	Добивка / (загуба) за периодот	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициентот на покриеност
10% намалување на нето премијата за осигурување	(1.316)	1.543.546	100.211	1540%	(56%)
15% зголемување на настанати штети	1.220	1.546.082	100.211	1543%	(53%)

4. Сметководствени проценки (продолжува)

- (i) Технички резерви од договори за неживотно осигурување (продолжува)

Анализа на сензитивност

31 Декември 2019	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	84.844	1.556.024	114.643	1357%	-
Принос од вложувања (+1000 п.п.)	91.478	1.562.659	114.643	1363%	6%
Принос од вложувања (-1000 п.п.)	78.209	1.549.389	114.643	1351%	-6%
10% зголемување на останати расходи-неживот	84.446	1.555.627	114.643	1357%	0%
10% намалување на останати расходи-неживот	85.241	1.556.422	114.643	1358%	0%
10% зголемување на настанати штети неживот	64.885	1.536.065	114.643	1340%	-17%
10% намалување на настанати штети неживот	104.802	1.575.983	114.643	1375%	17%

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици

Активностите на Друштвото подлежат на повеќе видови ризици. Друштвото склучува договори кои носат ризик од осигурување или финансиски ризик или двата ризика. Пристапот на Друштвото во поглед на управувањето со ризикот е фокусиран на непредвидливоста на финансискиот пазар и тежнеш да ги минимизира потенцијалните негативни ефекти. Управувањето со ризикот е во согласност со политиките одобрени од Управниот одбор.

5.1 Управување со ризик од осигурување

Ризикот кој произлегува од еден договор за осигурување претставува можност за настанување на осигурениот настан, како и неизвесноста на износот на надомест на штета. По самата природа на договорите за осигурување, овој ризик е случаен и според тоа тешко предвидлив.

За портфолио на договори за осигурување, каде се применува теорија на веројатност, се со цел да се одреди соодветно ниво на резерва, основниот ризик со кој се соочува Друштвото е да реалната штета и надоместот за истата ја надмине сметководствената вредност на обврската по осигурување. Ова може да настане бидејќи фреквентноста и озбилноста на штетата и надоместот за истата се поголеми од проценката за истите. Осигурителните настани се различни и реалниот број и износ на штети и надомест за истите варираат од година во година, од нивото воспоставено со употреба на статистички техники. Искусството покажува дека колку е поголемо портфолиото на слични договори за осигурување, толку е помала релативната варијабилност за очекуваниот исход. Во продолжение, колку е по диверзифицирано портфолиото толку е помалку веројатно да биде негативно погодено од промените во опаѓањето на истото. Друштвото има развиено стратегија за запишување на премии по диверзифицирани видови на осигурителни ризици, со цел да се намали варијабилноста на очекуваниот настан. Фактори кои влијаат на зголемување на ризикот од осигурување вклучуваат недостаток на диверзификација на ризикот во поглед на видови на осигурителни ризични настани, како и географска и секторска концентрација.

Цел на управување со ризикот и политики за намалување на ризикот од осигурување

Со оваа контрола се обезбедува ефикасно менаџирање на приемот во осигурување и обезбедување на адекватно ниво на премија. Преку формализирани процедури со кои се запознаени сите вработени се обезбедува преземање во осигурување на клиенти со кои ќе се обезбеди одржување на профитабилноста на бизнисот. Во исто време потребно е во работењето да се обезбеди квалитетна услуга за продажбата.

Контролата на овој ризик се овозможува преку постоење на соодветни процедури и упатства за прием во осигурување. Исто така, постојат соодветни нивоа на овластувања за сите вработени во Секторот за прием во осигурување и агентите. Тековно се следи профитабилноста на секој производ одделно со детектирање на сегментите кои можат да влијаат на влошување на резултатот. Преку интегрираниот систем на евидентија и обработка на податоци се овозможува следење на резултатите за секој клиент одделно.

Тоа овозможува селекција на квалитетни клиенти и формирање на портфолија по одделните видови производи кои ќе дадат задоволителни резултати согласно политиките на Друштвото. Во рамките на тековните активности се врши анализа и промена на постоечките услови и тарифи за осигурување.

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.1 Управување со ризик од осигурување (продолжува)

Стратегија за реосигурување

Со цел да ја контролира својата изложеност кон загуби од настанати штети, како и да ги заштити изворите на капитал, Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување. Исто така Друштвото купува и факултативно реосигурување во одредени специфични случаи, со претходно посебно одобрување.

Договорите за реосигурување содржат кредитен ризик и таквите средства повратени од реосигурителите, се исказуваат по утврдување на загуба за обезвреднување како резултат не настанато признаено средство.

Друштвото редовно ја следи успешноста на програмата за реосигурување.

Друштвото склучува договори за реосигурување со матичното претпријатие и со неповрзани реосигурители за да ја контролира изложеноста од загуби како резултат од настанување на еден штетен настан.

5.1.1 Концентрација на ризик од осигурување

Ризикот од концентрација на осигурување може да произлезе од еден договор за осигурување или повеќе помали кои се поврзани, кои доколку настанат штетни настани може да предизвикаат значителни обврски за Друштвото. Според тоа друштвото води посебна грижа во управување на ризикот од концентрација со тоа што прави диверзификација на портфолиото во поглед на концентрација на типови и видови на осигурителни штетни настани, географска и секторска концентрација.

Важен аспект на концентрација на ризикот од осигурување е дека може да настане со кумулирање на ризиците од повеќе поодделни класи на осигурување.

Концентрација може да настане и кај многу сериозни, ретки настани, како што се природни катастрофи, како и кај настани кои се поврзани со одредени групи или територии.

(a) Географска и секторска концентрација

Најголемиот дел на ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Македонија, меѓутоа постои диверзифицираност во поглед на градовите низ Македонија и типовите на осигурителни настани. Друштвото внимателно ги следи ризиците кои произлегуваат од географската концентрираност и навремено реагира со соодветна стратегија на склучување или не склучување на договори за осигурување онаму каде што е помал ризикот, односно поголем, респективно.

Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значителна концентрација кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

(б) Концентрација од многу сериозни ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Друштвото бидејќи случајето на ваков настан, би имал значително влијание врз паричните одливи на Друштвото.

Друштвото води посебна стратегија за осигурување и реосигурување од овие ризици, според која за склучување на договор за осигурување и реосигурување, меѓу другите процедури потребно е посебно одобрување од раководството. Друштвото редовно ја следи програмата за реосигурување како и трошоците и користите од истата.

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик

Друштвото е изложено на финансиски ризик преку финансиските средства, финансиските обврски, средствата од реосигурување, обврските за осигурување и реосигурување. Главен финансиски ризик е дека приливите по основ на финансиски средства нема да бидат доволни за да се подмират обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување. Финансискиот ризик ги опфаќа: ризикот од каматни стапки, валутниот ризик, ликвидносниот ризик и кредитниот ризик.

Цел на Друштвото е да ги усогласи обврските по основ на договорите за осигурување со средства со ист или сличен ризик. Ова му обезбедува на Друштвото сите достасани обврски редовно да ги исплаќа.

5.2.1 Кредитен ризик

Друштвото е изложено на кредитен ризик, кој претставува ризик дека клиентите нема да бидат во можност да ги подмират своите обврски кон Друштвото.

Кредитната изложеност на Друштвото се состои од пласмани и депозити дадени на банки, вложувања во хартии од вреднос, побарувања по основ на премии и поврат на штети. Овој ризик се дефинира како потенцијална загуба во пазарната вредност како резултат на влошена финансиска состојба на клиентите да го отплатат долгот.

Менаџментот има усвоено кредитна политика со која се дефинира кредитниот ризик. Осигурување Македонија АД Скопје – Виена Иншуренс Груп управува со овој ризик првично преку приемот во осигурување со пресметка на код на анализа на клиентите и анализа на солвентноста на клиентите. Побарувањата се следат на месечна основа и се утврдува наплатливоста на истите. Во согласност со утврдената состојба се утврдува нивото на резервации на побарувањата по основ премија и од страна на секторот за контрола на побарувањата се врши обезбедување наплата на истите.

Согласно со Законот за супервизија на осигурувањето, поточно лимитите по основ на вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви и капиталот. Осигурување Македонија АД Скопје - Виена Иншуренс Груп со цел дисперзија на ризикот ги пласира средствата во депозити кај голем број банки.

Исто така се следи пазарот на хартии од вредност и согласно промените се врши вреднување на вложувањата во хартии од вредност.

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.1 Кредитен ризик (продолжува)

Максимална изложеност на кредитен ризик без да се земе во предвид колатералот или друго кредитно обезбедување

5.2.1 Кредитен ризик

	2020	2019
Финансиски средства		
-Должнички хартии од вредност чuvани до достасување	-	-
-Должнички хартии од вредност расположиви за продажба	389.816	335.913
-Орочени депозити	678.302	727.901
Средства од реосигурување	195.969	152.259
Побарување по основ на осигурување	258.632	254.963
Останати побарувања	26.924	25.796
Парични средства и паричен еквиваленти	<hr/> 79.791	<hr/> 83.951
Вкупно	<hr/>1.629.434	<hr/>1.580.782

Претходната табела го покажува најлошото можно сценарио за изложеност на кредитен ризик на Друштвото на 31 декември 2020 и 2019 година без да се земе во предвид колатералот или друго кредитно засилување. Со 31.12.2020 Друштвото нема колатерал (2019: нула). За билансните позиции изложеноста е изразена на нето основа како што е прикажано во билансот на состојба.

Како што е прикажано во табелата 15.24% (2019: 15.52% од максималната кредитна изложеност се однесуваат на побарувања по основ на осигурување од неживотно осигурување 39.98% (2019: 44.31%) се однесуваат на орочени депозити.

Во вложувањата во хартии од вредност Друштвото поседува сопственички хартии од вредност расположиви за продажба и должнички хартии од вредност расположиви за продажба - државни оврзници издадени од Република Македонија.

Орочените депозити на Друштвото се инвестиирани во износ од 376.279 илјади МКД во големи банки а 302.023 илјади МКД во средни банки. Класификацијата на банките е согласно локалната законска регулатива пропишана од НБРМ. Средствата од реосигурување се побарувања од реосигурители со кредитен рејтинг од A+ според Standard and Poor's Кредитен рејтинг агенцијата.

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје

Виена Иншуренс Груп

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.1 Кредитен ризик (продолжува)

Менаџментот е убеден во можноста за контрола и одржување минимална изложеност на кредитен ризик кој што произлегува по основ на побарувања од премии поврат на штети и депозити во банки. Структурата на доспеаноста на Побарувања по основ на премии и регреси презентирана подолу:

Опис 31.12.2020	Недостапни побар.	Доспеани до 90 дена			Доспеани од 91 до 120 дена			Доспеани од 121 до 180 дена			Доспеани од 181 до 330 дена			Доспеани од 331 до 425 дена			Доспеани над 425 дена			Вкупно доспеани побарувања			Отпис на побар.	Вкупно	
		Вкупни побар.	Износ на исправка на вредност на побар.	Сегашна вредност на побар.	Вкупни побар.	Износ на исправка на вредност на побар.	Сегашна вредност на побар.	Вкупни побар.	Износ на исправка на вредност на побар.	Сегашна вредност на побар.	Вкупни побар.	Износ на исправка на вредност на побар.	Сегашна вредност на побар.	Вкупни побар.	Износ на исправка на вредност на побар.	Сегашна вредност на побар.	Вкупни побар.	I Износ на исправка на вредност	Сегашна вредност на побар.						
По основ на премија																									
Незгода	122.171	92.468	-	92.468	11.570	2.312	9.258	20.526	8.210	12.315	36.500	21.899	14.601	13.795	11.037	2.758	44.957	44.957	-	219.816	88.415	131.400	28.230	253.569	
Здравствено	26.095	7.181	-	7.181	1.032	206	826	1.419	568	851	2.448	1.469	979	1.061	849	212	5.592	5.592	-	18.733	8.684	10.049	11.027	36.143	
Каско моторни возила	181	25	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25	-	25	166	206	
Каско шински возила	3.756	3.494	-	3.494	679	136	544	1.728	691	1.037	2.822	1.693	1.129	831	664	166	4.272	4.272	-	13.826	7.456	6.370	1.624	10.125	
Каско воздуходлопови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Каско пловни објекти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Карго	333	368	-	368	116	23	92	419	168	252	509	306	204	12	10	2	168	168	-	1.592	675	918	1.224	1.251	
Имот од пожар и други опасности	12.003	9.705	-	9.705	747	149	598	1.597	639	958	2.957	1.774	1.183	1.335	1.068	267	5.201	5.201	-	21.542	8.831	12.711	1.225	24.714	
Имот останато	26.711	28.991	-	28.991	1.276	255	1.021	2.057	823	1.234	3.949	2.369	1.580	1.978	1.583	396	11.402	11.402	-	49.653	16.432	33.222	1.782	59.933	
АО (Вкупно)	40.472	40.881	-	40.881	7.536	1.507	6.029	12.809	5.123	7.685	23.277	13.966	9.311	7.841	6.273	1.568	15.745	15.745	-	108.089	42.614	65.474	10.764	105.946	
Одговорност воздуходлопови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Одговорност пловни објекти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Општа одговорност	8.307	1.093	-	1.093	161	32	129	444	178	267	404	242	162	686	549	137	2.120	2.120	-	4.908	3.121	1.788	344	10.095	
Кредити	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	79	79	-	79	79	-	-	-	
Гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
Загуби	4.270	618	-	618	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	619	-	618	-	4.888	
Правна заштита	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Туристичка помош	43	112	-	112	22	4	18	41	16	25	131	78	52	51	41	10	364	364	-	721	503	217	63	260	
По основ на регрес																									
Вкупно	122.171	92.468	-	92.468	11.570	2.312	9.258	20.526	8.210	12.315	36.500	21.899	14.601	13.795	11.037	2.758	44.957	44.957	-	219.816	88.415	131.400	28.230	253.569	

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје

Виена Иншуренс Груп

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.1 Кредитен ризик (продолжува)

Опис 31.12.2019	Недостапни побар.	Доспеани до 30 дена			Доспеани од 31 до 60 дена			Доспеани од 61 до 120 дена			Доспеани од 121 до 270 дена			Доспеани од 271 до 365 дена			Доспеани над 365 дена			Вкупно доспеани побарувања			Отпис на побар.	Вкупно
		Вкупни побар.	Износ на исправка на вредност	Сегашна вредност на побар.	Вкупни побар.	Износ на исправка на вредност	Сегашна вредност на побар.	Вкупни побар.	Износ на исправка на вредност	Сегашна вредност на побар.	Вкупни побар.	Износ на исправка на вредност	Сегашна вредност на побар.	Вкупни побар.	Износ на исправка на вредност	Сегашна вредност на побар.	Вкупни побар.	Износ на исправка на вредност	Сегашна вредност на побар.	Вкупни побар.	Износ на исправка на вредност	Сегашна вредност на побар.		
По основ на премија																								
Незгода	148,343	21,351	-	21,351	19,081	1,908	17,173	30,055	10,519	19,536	64,775	35,626	29,149	17,692	13,269	4,423	68,005	68,005	-	220,958	129,327	91,631	16,310	239,974
Здравствено	28,338	4,209	-	4,209	1,824	182	1,641	2,223	778	1,445	3,491	1,920	1,571	1,338	1,004	335	15,022	15,022	-	28,108	18,907	9,201	774	37,540
Каско моторни возила	196	188	-	188	163	16	147	325	114	211	188	104	85	33	25	8	108	108	-	1,005	366	639	-	834
Каско шински возила	3,967	1,193	-	1,193	980	98	882	2,109	738	1,371	4,505	2,478	2,027	1,712	1,284	428	5,119	5,119	-	15,619	9,717	5,902	1,473	9,869
Каско воздухопловни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Каско пловни објекти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Карго	316	140	-	140	101	10	91	199	70	129	313	172	141	80	60	20	2,653	2,653	-	3,486	2,965	522	30	838
Имот од пожар и други опасности	14,683	1,272	-	1,272	1,669	167	1,502	2,491	872	1,619	6,132	3,373	2,760	1,658	1,244	415	4,957	4,957	-	18,180	10,612	7,567	3,230	22,251
Имот останато	36,057	2,118	-	2,118	3,398	340	3,058	4,134	1,447	2,687	14,049	7,727	6,322	2,677	2,007	669	10,896	10,896	-	37,271	22,416	14,854	3,207	50,911
АО (Вкупно)	50,389	11,401	-	11,401	10,454	1,045	9,409	18,243	6,385	11,858	31,858	17,522	14,336	9,919	7,439	2,480	25,572	25,572	-	107,447	57,964	49,484	7,372	99,872
Одговорност воздухопловни	-	-	-	-	-	-	-	5	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	2	3	-	3
Одговорност пловни објекти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	8	6	-	-	-	8	8	-	23	16	6	-	6
Општа одговорност	8,197	613	-	613	393	39	354	233	81	151	405	223	182	206	154	51	2,678	2,678	-	4,528	3,176	1,352	49	9,549
Кредити	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	1	3	2	1	3	3	-	9	7	2	-	2
Загуби	6,123	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,553	1,954	1,599	-	-	-	-	-	-	3,553	1,954	1,599	148	7,722
Правна заштита	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Туристичка помош	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
По основ на регрес	78	217	-	217	98	10	88	93	33	60	262	144	118	65	49	16	990	990	-	1,725	1,225	500	26	577
Вкупно	148,343	21,351	-	21,351	19,081	1,908	17,173	30,062	10,522	19,541	64,810	35,646	29,165	18,501	13,876	4,625	95,579	95,579	-	249,385	157,530	91,854	16,310	240,197

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.1 Кредитен ризик (продолжува)

Побарување по основ на поврат на штети - реосигурувачи

Реосигурувањето се користи да се намали ризикот од осигурување. Во 2020 Друштвото има побарување по основ на штети од VIG Holding / VIG, VIG Re zajistovna a.s. и WSTV WIENER STÄDTISCHE Versicherung AG Vienna Insurance Group.

5.2.2 Пазарен ризик

Пазарниот ризик претставува ризик од промена на пазарните цени, како што се промена на каматните стапки, цена на капиталот, промена на девизните курсеви кој ќе влијае врз приходите на Друштвото или врз вредноста на финансиските инструменти. Целта на управувањето со пазарниот ризик е да се контролира кредитната изложеност во прифатливи рамки, за оптимизирање на повратот од ризик.

5.2.2.1 Каматен ризик

Изложеноста на Друштвото на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиото на финансиски вложувања.

Според раководството на Друштвото најголем дел од осигурителните договори се краткорочни и каматниот ризик се намалува преку вложување во должнички инструменти. Должничките финансиски средства се изложени на каматен ризик, иако најголем дел од нив се со фиксна камата (државни обврзници и депозити).

Краткорочните обврски за осигурување и реосигурување не се директно осетливи на пазарните каматни стапки бидејќи се недисконтирани и се некаматоносни.

Заднички обврски

Друштвото има обврски кон Националното Биро за Осигурување во сооднос со учеството на Друштвото во штетите кои произлегуваат од осигурување на моторни возила, причинети од непознати сторители или неосигурани возила. Дополнително, Друштвото како и останатите друштва кои се вклучени на пазарот и вршат осигурување на моторни возила, е обврзано да учествува со дел во неисплатените штети кои произлегуваат од осигурувањето на моторни возила, во случај на ликвидирање на било кое осигурително друштво на пазарот, во согласност со Законот за супервизија на осигурувањето.

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје

Виена Иншуренс Груп

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.2 Пазарен ризик (продолжува)

5.2.2.1 Каматен ризик (продолжува)

Анализа на усогласеноста на каматните стапки на финансиските средства и обврски – Неживотно осигурување

31 декември 2020	Вкупно	До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Повеќе од 5 години	не каматносни	
							Средства	Обврски
Финансиски вложувања								
-кои се чуваат до достасување	-	-	-	-	-	-	-	-
-расположиви за продажба	456.903	-	-	3	32.352	357.461	67.087	
Орочени депозити	678.302	95.023	39.279	245.000	299.000	-	-	-
Средства за реосигурување во бруто техничките резерви	195.969	-	-	-	-	-	195.969	
Побарувања од работи на осигурување и реосигурување	258.632	-	-	-	-	-	258.632	
Останати побарувања	26.924	-	-	-	-	-	26.924	
Парични средства и парични еквиваленти	79.791	79.791	-	-	-	-	-	-
Обврски								
Бруто технички резерви	(668.532)	-	-	-	-	-	(668.532)	
Обврски по основ на реосигурување	(50.180)	-	-	-	-	-	(50.180)	
Обврски спрема осигуреници	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	(43.854)	-	-	-	-	-	(43.854)	
Неусогласеност на средствата и обврските	933.955	174.814	39.279	245.003	331.352	357.461	(213.956)	

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје

Виена Иншуранс Груп

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.2 Пазарен ризик (продолжува)

5.2.2.1 Каматен ризик (продолжува)

31 декември 2019	Вкупно	До 1	1 до 3	3 месеци	Повеќе од 5 години	не каматносни
		месец	месеци	до 1 година		
Средства						
Финансиски вложувања	-	-	-	-	-	-
-кои се чуваат до достасување	-	-	-	-	-	-
-расположиви за продажба	397.751	-	-	12	1.537	334.364
Орочени депозити	727.901	50.000	37.000	84.000	556.901	-
Средства за реосигурување во бруто техничките резерви	152.259	-	-	-	-	152.259
Побарувања од работи на осигурување и реосигурување	254.963	-	-	-	-	254.963
Останати побарувања	25.794	-	-	-	-	25.794
Парични средства и парични еквиваленти	83.951	83.951	-	-	-	-
Обврски						
Бруто технички резерви	(681.146)	-	-	-	-	(681.146)
Обврски по основ на реосигурување	(38.870)	-	-	-	-	(38.870)
Обврски спрема осигуреници	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	(50.547)	-	-	-	-	(50.547)
Неусогласеност на средствата и обврските	872.056	133.951	37.000	84.012	558.438	334.364
						(275.709)

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје**Виена Иншуруенс Груп****Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020**

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)**5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)****5.2.2 Пазарен ризик (продолжува)****5.2.2.1 Каматен ризик (продолжува)*****Сензитивна анализа на промени на каматните стапки***

На 31 декември 2020 Друштвото има каматоносни депозити во износ од МКД 678.302 илјади (2019: МКД 727.901 илјади) и државни обврзници МКД 389.816 илјади (2019: МКД 335.913 илјади). Останатите позиции од билансот на состојба се некаматоносни.

Анализата на сензитивноста на каматните стапки е дефинирана врз основа на изложеноста на каматниот ризик на датумот на известување. На датумот на известување доколку каматните стапки на депозитите се се поголеми/помали за 0.5% а останатите променливи останат непроменети добивката на Друштвото заклучно со 31 декември 2020 ќе се зголеми/намали за МКД 1.305 илјади (2019: добивката ќе се зголеми/намали за МКД 1.333 илјади).

5.2.2.2 Девизен ризик

Друштвото е изложено на валутен ризик преку трансакциите во странска валута и преку средствата и обврските во странска валута.

За да го избегне ризикот од негативното влијание на промената на девизните курсеви Друштвото го дисперзира ризикот со средства и обврски во евра и американски долари. Најголем дел од средствата и обврските се во евра. Денарот е врзан за еврото и монетарната проекција за 2020 од страна на НБРМ е дека девизниот курс на денарот во однос на еврото ќе биде стабилен. Во табелите подолу е прикажана изложеноста на Друштвото на валутен ризик. Во табелите е презентирана сметководствената вредност на средствата и обврските по валути.

31 Декември 2020	МКД	ЕУР	Останато	Вкупно
Финансиски вложувања кое се:				
-чуваат до доспевање	-	-	-	-
-расположливи за продажба	206.264	250.639	-	456.903
Орочени депозити	678.302	-	-	678.302
Средства за реосигурување во бруто техничките резерви	195.969	-	-	195.969
Побарување по основ на осигурување	258.632	-	-	258.632
Останати побарувања	21.833	4.675	416	26.924
Парични средства и парични еквиваленти	73.645	5.879	267	79.791
Вкупно средства	1.434.645	261.193	683	1.696.521
Бруто технички резерви	668.532	-	-	668.532
Обврски по основ на реосигурување	-	45.709	4.471	50.180
Обврски спрема осигуреници	-	-	-	-
Останати обврски	41.822	2.032	-	43.854
Вкупно обврски	710.354	47.741	4.471	762.566
Нето вредност	724.290	224.648	(3.788)	933.954

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуранс Груп**

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.2 Пазарен ризик (продолжува)

5.2.2.2 Девизен ризик (продолжува)

31 Декември 2019	МКД	ЕУР	Останато	Вкупно
Финансиски вложувања кое се:				-
-чуваат до доспевање	-	-	-	-
-расположливи за продажба	197.070	200.681	-	397.751
Орочени депозити	727.901	-	-	727.901
Средства за реосигурување во бруто техничките резерви	152.259	-	-	152.259
Побарување по основ на осигурување	254.963	-	-	254.963
Останати побарувања	21.285	4.405	106	25.796
Парични средства и парични еквиваленти	77.467	4.453	2.031	83.951
Вкупно средства	1.430.945	209.539	2.137	1.642.621
Бруто технички резерви	681.146	-	-	681.146
Обврски по основ на реосигурување	1.766	32.295	4.809	38.870
Обврски спрема осигуреници	-	-	-	-
Останати обврски	43.920	6.627	-	50.547
Вкупно обврски	726.832	38.922	4.809	770.563
Нето вредност	704.113	170.617	(2.672)	872.058

Функционална валута за Друштвото е македонскиот денар. Друштвото има побарувања и обврски во странски валути претежно во ЕУР и USD. Друштвото обавува меѓународни трансакции поврзани со реосигурување и со матичната компанија. Поради тоа Друштвото е изложено на ризик поврзан со флатуациите на девизните курсеви.

Сензитивната анализа на промената на девизните курсеви е спроведена при промени на курсевите на одделни валути врз основа на статистичките податоци кои покажуваат стабилност на курсот на еврото наспроти денарот.

На 31 декември 2020 доколку дојде до 0.5% зголемување/намалување на курсот на ЕУР и USD во однос на МКД добивката пред оданочување за дванаесет месечен период ќе се намали/зголеми за МКД 1.048 илјади (2019: МКД 840 илјади).

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.3 Ризик на цената на капиталот

Ризик на цената на капиталот е можност дека цената на капиталот ќе флукутира под влијание на фер вредноста на капиталните вложувања и другите инструменти чија вредност произлегува од одредено капитално вложување или индекс на капитална цена. Примарната изложеност на капиталната цена произлегува од капиталните вложувања кои не се за тргуваче. Друштвото има капитални вложувања кои не се за тргуваче и кои подлежат на ризик на цената на капиталот.

Друштвото го управува ризикот на цената на капиталот преку одржување на диверзифицирано портфолио на капитални вложувања.

5.2.4 Ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека Друштвото ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на доволно средства за да ги подмири своите обврски. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможноста да се продадат финансиски средства во најкус мозен рок по нивната објективна вредност; или неспособност на подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските за осигурување доспеале порано за исплата од очекувањето; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

Друштвото управува со ризикот од ликвидност преку управување со активата и пасивата на начин кој ќе овозможи навремено плаќање на обврските во нормални или вонредни услови на работење на Друштвото. Согласно Законот за супервизија на осигурувањето друштвото пресметува коефициент на ликвидност и минимална ликвидност, што претставува однос меѓу ликвидните средства и доспените обврски, односно обврски кои најкашко ќе доспеат.

Планирањето на очекуваните приливи и одливи на парични средства е редовна контрола на ликвидноста и усвојување на мерки за спречување или отстранување на причините за евентуална неликвидност.

Друштвото е должно да ја одржува својата ликвидност согласно Законот за супервизија на осигурувањето, врз основа на која капиталот на осигурителното друштво кое се занимава со неживотно осигурување и/или пак реосигурување треба во секој момент да биде барем еднаков на бараната граница на солвентност, пресметана со користење на методот на премија или методот на штета, во зависност од тоа кој метод дава повисок износ. Друштвото редовно ја следи ликвидноста до една година. Бруто-техничките резерви се прикажани врз основа на очекуваните рочности. Ликвидноста може да се подобри и со инвестициите кои се со договорна рочност над една година, но за целите на ликвидноста може да се користат и за пократок период засновани врз целите на управувањето на ликвидноста.

Друштвото исто така има готовина во банки и други високо ликвидни средства во секој момент, за да се заштити од непотребна концентрација на ризикот и за да биде во можност да ги преземе обврските за плаќање како и потенцијалните обврски за плаќање како што достасуваат.

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски

Анализата на финансиските средства и обврски на Друштвото во соодветни групи на достасување, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена достасаност е како што следи:

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуранс Груп**

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.4 Ризик на ликвидност (продолжува)

Анализа според ликвидноста - Неживотно осигурување

31 декември 2020	До 1	1-3	3-12	1-5	Над 5	Вкупно
	месец	месеци	месеци	години	години	
Средства						
Финансиски вложувања -кои се чуваат до достасување	-	-	-	-	-	-
-расположиви за продажба	-	-	3	32.352	424.548	456.903
Орочени депозити	95.023	39.279	245.000	299.000	-	678.302
Средства за реосигурување во бруто техничките резерви	8.128	19.483	81.934	84.386	2.038	195.969
Побарувања од работи на осигурување и реосигурување	203.283	21.279	31.091	2.979	-	258.632
Останати побарувања	1.166	17.482	2.856	128	5.292	26.924
Парични средства и парични еквиваленти	79.791	-	-	-	-	79.791
	387.391	97.523	360.884	418.845	431.878	1.696.521
Обврски						
Бруто технички резерви	28.695	57.220	413.625	160.851	8.141	668.532
Обврски по основ на реосигурување	-	45.709	4.472	-	-	50.181
Обврски спрема осигуреници	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	27.844	-	9.015	6.995	-	43.854
	56.539	102.929	427.112	167.846	8.141	762.567
Нето ликвидност	330.852	(5.406)	(66.227)	250.999	423.737	933.954

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје

Виена Иншуруенс Груп

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5 Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.4 Ризик на ликвидност (продолжува)

Анализа според ликвидноста - Неживотно осигурување

31 декември 2019	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	1-5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства						
Финансиски вложувања -кои се чуваат до достасување	-	-	12	1.537	396.202	397.751
Орочени депозити	50.000	37.000	84.000	556.901	-	727.901
Средства за реосигурување во бруто техничките резерви	3.907	8.560	69.956	61.988	7.848	152.259
Побарувања од работи на осигурување и реосигурување	171.818	37.884	45.261	-	-	254.963
Останати побарувања	1.468	18.266	2.176	215	3.671	25.796
Парични средства и парични еквиваленти	83.951	-	-	-	-	83.951
	311.144	101.710	201.405	620.641	407.721	1.642.621
Обврски						
Бруто технички резерви	24.954	49.472	439.811	142.766	24.143	681.146
Обврски по основ на реосигурување	-	33.446	4.809	615	-	38.870
Обврски спрема осигуреници	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	26.844	-	4.845	18.858	-	50.547
	51.798	82.918	449.465	162.239	24.143	770.563
Нето ликвидност	259.346	18.792	(248.060)	458.402	383.578	872.058

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.5 Објективна вредност

Објективната вредност претставува износ за кој едно средство може да се замени или обврска да се подмири по пазарни услови. Во услови кога не постојат достапни пазарни цени кои би послужиле за вреднување на средствата и обврските на Друштвото, објективната вредност се базира на проценката од страна на менаџментот на Друштвото.

Објективната вредност на долгорочните финансиски вложувања се темели на пазарната вредност со исклучок на дел од хартиите од вредност кои не котираат на пазарот на хартии од вредност, во кој случај таа се утврдува врз основа на техники на вреднување кои вклучуваат анализа на расположливи финансиски извештаи. Должничките хартии од вредност класифицирани како расположливи за продажба издадени од Република Македонија кој немаат котирана пазарна цена на активен пазар Друштвото ги вреднува со примена на методот на ефективна каматна стапка.

Побарувањата по основ на премии и аванси во книговодството се изразени во сегашна вредност коригирани за исправка на вредноста. Проценетата реална вредност на побарувањата по основ на премии, дадени кредити и аванси ја претставува наплатливата вредност која што е утврдена со анализа и оценка на сервисирањето на долговите како и тековната финансиска состојба и статус на должниците.

Објективната вредност по основ на премии, дадени кредити и аванси, како и вложувањата во акции и други хартии од вредност е приближна со нивната книговодствена вредност намалена за направената исправка на вредност.

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје

Виена Иншуренс Груп

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.5 Објективна вредност

Табелата ја прикажува класификацијата на секоја класа на финансиски средства и обврски на Друштвото и нивната објективна вредност:

	Заеми и побарувања	Чувани-до-достасаност	Расположиви за продажба	Амортизирана набавна вредност	Вкупна сметководствена вредност	Објективна вредност
31 декември 2020						
Финансиски вложувања						
- Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-	389.816	-	389.816	389.816
- Сопственички инструменти расположливи за продажба	-	-	67.087	-	67.087	67.087
- Орочени депозити	678.302	-	-	-	678.302	678.302
Средства за реосигурување во бруто техничките резерви	195.969	-	-	-	195.969	195.969
Побарување по основ на осигурување и останати побарувања	258.632	-	-	-	258.632	258.632
Останати побарувања	26.924	-	-	-	26.924	26.924
Парични средства и парични еквиваленти	79.791	-	-	-	79.791	79.791
	1.239.618	-	456.903	1.696.521	1.696.521	
Бруто технички резерви	-	-	-	668.532	668.532	668.532
Обврски по основ на реосигурување	-	-	-	50.181	50.181	50.181
Обврски спрема осигуреници	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	43.854	43.854	43.854
	-	-	-	762.567	762.567	762.567
31 декември 2019	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства	-	-	-	-	-	-
- Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-	335.913	-	335.913	335.913
- Сопственички инструменти расположливи за продажба	-	-	61.838	-	61.838	61.838
- Орочени депозити	727.901	-	-	-	727.901	727.901
Средства од реосигурување	152.259	-	-	-	152.259	152.259
Побарувања по основ на осигурување и останати побарувања	254.962	-	-	-	254.962	254.962
Останати побарувања	25.794	-	-	-	25.794	25.794
Парични средства и паричен еквивалент	83.951	-	-	-	83.951	83.951
	1.244.871	-	397.751	-	1.642.621	1.642.621
Бруто технички резерви	-	-	-	681.146	681.146	681.146
Обврски по основ на реосигурување	-	-	-	38.871	38.871	38.871
Обврски спрема осигуреници	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	50.547	50.547	50.547
	-	-	-	770.564	770.564	770.564

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.6 Управување со капиталот

Друштвото за осигурување е должно во секое време да располага со соодветен капитал во однос на обемот на работа и класите во рамки на кои врши работи на осигурување.. како и ризиците на кои е изложено при вршење на тие работи.

Капиталот на друштвото за осигурување во секое време треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на соловентност.

Цели на Друштвото во поглед на управувањето со капиталот се:

- Да соодветствува со барањата за капитал согласно законската регулатива;
- Да се заштити способноста на Друштвото да обезбеди дивиденда за акционерите;
- Да одржи стабилна и квалитетна капитална база која ќе го поддржи развојот на друштвото.

Друштвото е во согласност со законската регулатива ако, капиталот е адекватен на маргината на соловентност. Маргината на соловентност и користењето на сопствените средства редовно се следат од Раководството на Друштвото, при што се користат техники кои се пропишани согласно законската регулатива и истата се известува на тримесечна основа.

Сопствените средства на Друштвото се составени од основниот капитал кој вклучува: обични акции., резерви на сигурност, ревалоризациони резерви и задржана добивка или акумулирана загуба.

При пресметка на основниот капитал како одбитни ставки се земаат сопствени акции, долгорочни нематеријални средства, пренесени непокриени загуби од тековната година и други потенцијални обврски кои друштвото има обврска да ги прикаже во вонбилиансна евиденција.

Согласно законската регулатива, акционерскиот капитал на друштвото, треба најмалку да биде во висина на гарантниот фонд.

Согласно пресметките за маргина на соловентност заклучно со 31 декември 2020 минимален капитал кој треба да го поседува Осигурување Македонија е следниот:

Маргина на соловентност	2020	2019
Маргина на соловентност	100,211	114,643
Износ на гарантен капитал	277,623	276,705

Маргината на соловентност на друштвото за осигурување се пресметува со примена на методот - стапка на премија или методот - стапка на штети.. во зависност од тоа кој ќе даде повисок резултат.

- Според методот на стапка на премија се зема вкупниот износ на бруто полисирани премии за осигурување и реосигурување во последната деловна година, се намалува за износот на сторнираните односно отпишаните износи на премија во таа деловна година, истиот се множи со дадени коефициенти
- Според методот на стапка на штети вкупниот износ на бруто исплатени штети за осигурување и реосигурување во последните три деловни години, зголемен за бруто резервите за штети по основ на осигурување и реосигурување на крајот на последната деловна година од периодот и намален за бруто резервите за штети по основ на осигурување и реосигурување на почетокот на тој период, се дели со три и се множи со дадени коефициенти.

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје

Виена Иншуранс Груп

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.6 Управување со капиталот (продолжува)

5.2.6 A Потребно ниво на маргина на соловентност

	Неживотно осигурување освен здравствено осигурување во '000 МКД	
	2020	2019
Бруто полисирана премија	1 862.859	927.979
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 0.18	2 111.049	110.674
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 0.16	3 39.347	50.100
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 18/300	4 -	-
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 16/300	5 -	-
Вкупен износ од Бруто полисирана премија ([6]=[2] + [3] или [6]=[4] + [5])	6 150.396	160.774
Бруто исплатени штети	7 355.667	283.583
Нето исплатени штети	8 236.985	202.214
Коефициент ([9]=[8]/[7] или 0.50, доколку е помал)	9 0.67	0.71
Маргина на соловентност - метод стапка на премија ([10]=[6]*[9])	10 100.211	114.643
Референтен период (во години)	11 3	3
Бруто исплатени штети во референтниот период	12 981.092	927.808
Бруто резерви за штети на крајот на референтниот период	13 356.857	310.131
Бруто резерви за штети на почетокот на референтниот период	14 353.117	345.978
Бруто настанати штети ([15]=[12] + [13] - [14])/[11])	15 328.277	297.320
Бруто настанати штети < 7 милиони евра x 0,26	16 85.352	77.303
Бруто настанати штети > 7 милиони евра x 0,23	17 -	-
Бруто настанати штети < 7 милиони евра x 26/300	18 -	-
Бруто настанати штети > 7 милиони евра x 23/300	19 -	-
Вкупен износ од Бруто настанати штети ([20]=[16] + [17] или [20]=[18] + [19])	20 85.352	77.303
Маргина на соловентност - метод стапка на штети ([21]=[20]*[9])	21 56.871	55.123
Потребно ниво на маргина на соловентност ([22]=max([10],[21]))	22 100.211	114.643

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуранс Груп**

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.7 Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото, односно лимити до кои може да се вложуваат средствата кои служат за покривање на техничките резерви.

Друштвото управува со својата финансиска позиција така што балансира со квалитетот, ликвидноста и повратот на вложувањата земајќи ги во предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

Во табелата се презентирани техничките резерви на Друштвото и вкупните расположливи финансиски средства кои служат за покритие на техничките резерви и капиталот:

	2020	2019
Средства		
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	79.791	83.951
Хартии од вредност издадени до Р.М или НБРМ	-	-
Обврзници и други должнички хартии за кои гарантира РМ	456.903	397.751
Депозити во банки кои имаат дозвола издадена од НБРМ	678.302	727.901
Обврски (Технички резерви)	1.214.996	1.209.603
Бруто резерви по договори за осигурување	668.532	681.146
Дел за реосигурителот	(195.969)	(152.259)
Вкупно нето технички резерви	472.563	528.887

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје

Виена Иншуруенс Груп

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)**5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)****5.2.7 Усогласеност на средствата и обврските (продолжува)**

Пресметката на капиталот на Друштвото е како што следи:

		2020	2019
Основен капитал, чл. 69 (I1+I2+I3+I4+I5-I6-I7-I8)	I	1.498.296	1.393.240
Уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	I1	888.308	888.308
Премии од емитирани обични акции	I2	-	-
Законски и статутарни резерви	I3	441.703	431.268
Пренесена нераспределена добивка	I4	175.308	118.745
Нераспределена добивка од тековната година	I5	-	-
Сопствени акции кои ги поседува друштвото за осигурување	I6	-	-
Долгорочни нематеријални средства	I7	7.939	8.045
Пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година	I8	-	-
Нереализирана загуба од сопственички инструменти расположиви за продажба	I9	(499)	34.867
Нереализирана загуба од вреднување на финансиски средства расположиви за продажба	I10	(417)	2.169
Нето негативни ревалоризациски резерви и остатки разлики од вреднување кои што произлегуваат од вложувања во придружени друштва или заеднички вложувања коишто се вреднуваат со користење на матодот на главнина	I11	-	-
Останати одбивни ставки поради непочитување на ограничувањата при вложување на средствата од капиталот, предвидени во членот 73-а од ЗСО	I12	-	-
Дополнителен капитал, чл. 71 (II1+II2+II3+II4), доколку не е поголем од 50% од основниот капитал	II	35.840	55.917
Уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	II1	-	-
Премии од емитирани кумулативни приоритетни акции	II2	-	-
Субординирани должнички инструменти	II3	-	-
Хартии од вредност со неопределен рок на доспевање	II4	-	-
Нереализирана добивка од ревалоризација на сопственички инструменти кои што се расположиви за продажба и мерени по објективна вредност		33.194	53.568
Нереализирана добивка ревалоризација на должнички инструменти расположиви за продажба, мерени по објективна вредност		2.646	2.349
Вкупно основен и дополнителен капитал I.+II.	III	1.534.136	1.449.157
Одбивни ставки, чл. 72 (IV1+IV2)	IV	-	-
Вложувања во акции во правни лица од членот 72 од Законот	IV1	-	-
Вложувања во субординирани должнички инструменти и други вложувања во правни лица од членот 72 од ЗСО	IV2	-	-
КАПИТАЛ I + II - IV	V	1.534.136	1.449.157
Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување)	VI1	100.211	114.643
Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот)	VI2	-	-
Капитал	VI3	1.534.136	1.449.157
Гарантен фонд*	VI4	277.623	276.687
Вишок/недостаток на Капитал во однос на Гарантен фонд ($VI5 = VI3 - VI4$)	VI5	1.256.513	1.172.470
Вишок/недостаток на Капитал (за неживотно осигурување) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување) ($VI6 = VI3 - VI1$)	VI6	1.433.926	1.334.514
Вишок/недостаток на Капитал (за осигурување на живот) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот) ($VI7 = VI3 - VI2$)	VI7	-	-

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуранс Груп**

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.7 Усогласеност на средствата и обврските

Вложување на средствата кои ги покриваат техничките резерви

Согласно Правилникот за видовите и карактеристиките на средствата кои служат за покритие на техничките и математичката резерва како и деталното пласирање и ограничување на тие вложувања Друштвото средствата со кои располага на 31.12.2020 година ги има пласирано како што следи:

Вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви 2020	Дозволен %	Остварен износ	Остварен %
Видови дозволени вложувања			
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	3%	13.741	2.9%
Депозити во банки ко имаат дозвола издадена од НБРМ	60%	66.000	14.0%
Хартии од вредност издадени од НБРМ	80%	-	0.0%
Обврзници и други должнички хартии за кои гарантира РМ	80%	368.070	77.9%
Акции со кои се тргува на регулиран пазар на хартии од вредност во РМ	10%	24.753	5.2%
Вкупно дозволени вложувања на средства		472.564	
Вкупно нето технички резерви		472.564	
Резерви за преносни премии		290.853	
Резерви за бонуси и попусти		3.029	
Резерви за штети		178.682	
Други технички резерви		-	
Еквилизациона резерва		-	
Разлика (Вкупно дозволени вложувања на средства - Вкупно нето технички резерви)		-	

Вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви 2019	Дозволен %	Остварен износ	Остварен %
Видови дозволени вложувања			
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	3%	10.041	1,9%
Депозити во банки ко имаат дозвола издадена од НБРМ	60%	155.000	29,3%
Хартии од вредност издадени од НБРМ	80%	-	0,0%
Обврзници и други должнички хартии за кои гарантира РМ	80%	335.913	63,5%
Акции со кои се тргува на регулиран пазар на хартии од вредност во РМ	25%	-	5,3%
Вкупно дозволени вложувања на средства		528.887	
Вкупно нето технички резерви		528.887	
Резерви за преносни премии		303.722	
Резерви за бонуси и попусти		35.920	
Резерви за штети		189.245	
Други технички резерви		-	
Еквилизациона резерва		-	
Разлика (Вкупно дозволени вложувања на средства - Вкупно нето технички резерви)		-	

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје

Виена Иншуранс Груп

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

6. Заработка премија (нето приходи од премија)

31 декември 2020 година

класа на осигурување	брuto полисирана премија	премија предадена во реосигурување	промени во бруто резервата за преносна премија	промени во бруто резервата за преносна премија дел за реосигурување		заработка премија
				брuto резервата за преносна премија	преносна премија дел за реосигурување	
незгода	84,865	(676)	988	-	-	85,177
здравство	2,251	-	15	-	-	2,266
моторни возила	66,047	(180)	(803)	-	-	65,064
пловни објекти	6	-	-	-	-	6
карго	22,012	(3,164)	(905)	51	51	17,994
имоти од пожар	125,571	(60,962)	7,157	(6,753)	(6,753)	65,013
имоти останато одговорност од употреба на моторни возила	268,827	(103,642)	3,772	(6,746)	(6,746)	162,211
одговорност од употреба на пловни објекти	242,388	(111,691)	15,410	(7,055)	(7,055)	139,052
Општа одговорност	156	-	23	-	-	179
Кредити	38,155	(18,139)	(1,326)	38	38	18,728
Гаранции	680	(718)	-	-	-	(38)
финансиски загуби	3	-	1	-	-	4
туристичка помош	7,777	(10,643)	37	(169)	(169)	(2,998)
Вкупно	4,121	-	2,079	-	-	6,200
	862,859	(309,815)	26,448	(20,634)	(20,634)	558,858

Во вкупниот износ на бруто полисирана премија во 2020 година во износ од МКД 862,859 илјади е вклучена бруто полисирана премија за сосигурување и реосигурување во износ од 5.388 МКД илјади.

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуранс Груп**

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

6. Заработка премија (нето приходи од премија) (продолжува)

31 декември 2019 година

класа на осигурување	брuto полисирана премија	премија предадена во реосигурување	промени во бруто резервата за преносна премија	промени во бруто резервата за преносна премија дел за реосигурување		заработка премија
				преносна премија	дел за реосигурување	
незгода	91.911	(765)	(959)	-	-	90.187
здравство	2.284	-	(139)	-	-	2.145
моторни возила	66.560	(180)	2.933	-	-	69.313
пловни објекти	6	-	22	-	-	28
карго	24.669	(3.181)	13	-	-	21.501
имоти од пожар	128.760	(62.851)	(864)	2.556	-	67.601
имоти останато	272.347	(103.358)	(802)	4.857	-	173.044
одговорност од употреба на моторни возила	281.631	(130.119)	(5.787)	2.656	-	148.381
одговорност од употреба на пловни објекти	196	-	(5)	-	-	191
Општа одговорност	36.771	(17.468)	(1.300)	808	-	18.811
Кредити	402	(361)	-	-	-	41
Гаранции	9	-	1	-	-	10
финансиски загуби	7.742	(7.602)	1.324	283	-	1.747
туристичка помош	14.691	-	177	-	-	14.868
Вкупно	927.979	(325.885)	(5.386)	11.160	-	607.868

Во вкупниот износ на бруто полисирана премија во 2019 година во износ од МКД 927,979 илјади е вклучена бруто полисирана премија за социјално осигурување и реосигурување во износ од МКД 17,170 илјади

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуранс Груп
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

7. Останати осигурително технички приходи намалени за реосигурување

	2020	2019
Наплатени отпишани побарувања	13.831	16.072
Приходи од гарантен фонд за регреси	1.743	2.214
Приходи од гарантен фонд за непознато и неосигурено возило	569	846
Надомест за исплатени штети	1.717	2.097
Преносна премија во бонуси	6.521	5.895
Регреси од минати години	1.780	3.466
Отпис на обврски	212	180
Вкупно	26.373	30.769

Износот од МКД 13,831 илјади наплатени отпишани побарувања на 31 декември 2020 година се однесува на наплата од стечајни должници (2019 МКД 16,072 илјади).

8. Останати приходи

	2020	2019
Останати приходи		
Приходи од закупнина	4.106	4.108
Приходи од ИТ услуги	6.803	2.240
Приходи од продажба на матрејални средства	933	1.617
Останато	1.522	870
Вкупно	13.364	8.835

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуранс Груп**

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

9. Настанати штети (нето трошоци за штети)

	2020		2019	
	Бруто исплатени штети	Промени во брuto резервите за штети	Бруто исплатени штети	Промени во брuto резервите за штети
Незгода	53.975	27	49.555	(1.598)
Здравствено осигурување	1.300	-	356	-
Моторни возила	42.057	(375)	34.976	(2.050)
Воздухоплови	-	-	-	-
Пловни објекти	-	-	-	-
Карго	747	208	2.459	(183)
Имоти од пожар	34.806	88.453	8.675	9.107
Имоти останато	81.816	(54.309)	67.593	(9.159)
Одговорност од употреба на моторни возила	131.203	(18.319)	113.903	(1.840)
Одговорност од употреба на воздухоплови	-	-	-	-
Одговорност од употреба на пловни објекти	-	-	-	-
Општа одговорност	4.519	(392)	2.472	1.080
Кредити	-	-	-	-
Гаранции	-	(720)	-	3
Финансиски загуби	809	(180)	52	180
Туристичка помош	4.435	(559)	3.542	83
Штети од активно реосигурување				
Вкупно	355.667	13.835	283.583	(4.377)
Намалување за приход од регреси	(36)	-	(4.884)	-
Бруто исплатени штети дел за реосигурување и промени во брuto резервите за штети - дел за реосигурување	(175.971)	-	(74.734)	-
Нето трошоци за штети	193.495		199.588	

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуруенс Груп
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(cите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

9. Настанати штети (нето трошоци за штети) - продолжува

Податоци за коефициент на штети - коефициент на трошоци и комбиниран коефициент

Класа на осигурување	2020 Коефициент			2019 Коефициент		
	Штети	Трошоци	Комбиниран	Штети	Трошоци	Комбиниран
Незгода	63%	52%	115%	53%	49%	102%
Здравство	0%	14%	14%	0%	37%	37%
Каско	62%	48%	111%	42%	48%	90%
Пловни објекти	0%	50%	50%	0%	29%	29%
Карго	5%	50%	56%	10%	63%	73%
Имоти пожар	40%	87%	127%	15%	72%	87%
Имоти останато	3%	70%	73%	26%	61%	87%
Авто одговорност	42%	61%	103%	39%	59%	98%
Одговорност пловни објекти	0%	52%	52%	0%	53%	53%
Општа одговорност	22%	93%	115%	19%	81%	100%
Кредити	(179%)	(218%)	(397%)	0%	0%	0%
Гаранции	(18000%)	(50%)	(18050%)	30%	60%	90%
Финансиска загуба	(2%)	109%	107%	3%	(43%)	(40%)
Туристичка помош	63%	59%	122%	24%	66%	91%
Вкупно	34%	64%	99%	33%	59%	92%

*Штетите и комбинираниот коефициент кој е однесуваа на гаранции се должи на ослободување на резерви за штети во износ од МКД 720 илјади.

10. Нето трошоци за спроведување на осигурување

	2020	2019
Провизија за брокери	65.619	53.386
Провизија агенции за застапување	161.237	108.301
трошоци за наем на деловен простор	2.776	3.097
Плати агенти	53.372	56.497
Маркетинг	7.970	8.093
Репрезентација	3.825	5.850
Промени во одложени трошоци за стекнување*	(53.602)	(1.905)
Плати администрацији	89.511	89.258
Останати примања на вработени	8.593	11.790
Трошоци за услуги на физички лица	5.349	5.335
Потрошена топлотна и ел.енергија	12.291	13.617
Поштенски трошоци	2.129	2.398
Мобилна телефонија и интернет	3.446	3.394
Комунални трошоци	7.475	6.429
Тековно и инвестиционо одржување	8.947	8.943
Обезбедување	4.800	4.804
Административни судски трошоци	1.845	2.802
Премија за осигурување	1.999	2.058
Консултантски услуги	6.716	4.008
Амортизација	22.084	20.630
Останати административни трошоци	12.039	20.771
Вкупно	428.421	429.556

*Движењето кај провизиите за брокери и агенции за застапување и во одложени трошоци за стекнување се поради спроведување на измените во Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и деталната содржина на годишниот извештај

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуранс Груп**

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

11. Останати осигурително технички трошоци намалени за реосигурување

	2020	2019
Трошоци за исплата на штети за непознати и неосигураните возила	8.526	7.745
Противпожарен придонес	6.491	6.890
Придонес за здравство	2.325	2.708
Трошоци за супервизорски орган	7.091	6.737
Финансирање на Национално биро	2.711	2.853
Останато	3.132	11.394
Вкупно	30.276	38.327

12. Останати расходи вклучувајќи и вредносни усогласувања

	2020	2019
Вредносно усогласување на регресни побарувања	(743)	811
Вредносно усогласување на останати побарувања	467	(1.259)
Останати расходи	4.912	4.423
Вкупно	4.636	3.975

13. Данок на добивка

	2020	2019
Тековен данок/ признаен во биланс на успех	7,976	11,829
Вкупно	7,976	11,829

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуранс Груп
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

13. Данок на добивка (продолжува)

Усогласување со применетата даночна стапка

	%	2020	%	2019
Добивка пред оданочување		62,546		96,672
Загуба пред оданочување		-		-
Данок пресметан по даночна стапка	10,0%	6,255	10,0%	9,667
Расходи непризнаени за даночни цели	3,5%	2,216	2,6%	2,540
Намалување на даночната основица	0,8%	(495)	0,4%	(378)
Данок на добивка односно загуба	12,8%	7,976	12,2%	11,829

14. Вложувања во нематеријални средства

	Нематеријални средства
Набавна вредност	
На 1 јануари 2019	21.182
Зголемување	7.463
Намалување	-
На 31 декември 2019	28.645
На 1 јануари 2020	28.644
Зголемување	2.007
Намалување	-
На 31 декември 2020	30.651
Амортизација	
На 1 јануари 2019	19.651
Амортизација за годината	949
Загуба поради оштетување	-
Ослободување на загубата поради оштетување	-
Намалување	-
На 31 декември 2019	20.600
На 1 јануари 2020	20.600
Амортизација за годината	2.112
Загуба поради оштетување	-
Ослободување на загубата поради оштетување	-
Намалување	-
На 31 декември 2020	22.712
Сметководствена вредност	
На 31 декември 2019	8.044
На 31 декември 2020	7.939

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуранс Груп**

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

15. Вложувања во недвижности – Градежни објекти

	2020	2019
Набавна вредност	786.941	867.087
Акумулирана амортизација	(359.131)	(377.575)
Нето книговодствена вредност на 1 Јануари	427.810	489.512
Почетна нето книговодствена вредност	427.810	489.512
Зголемување	7.656	24.115
Инвестиции во тек	-	220
Отуѓувања и отписи	(4.878)	-
Обезвреднување	-	(63.737)
Ефект од расходувања и оттуѓувања - акумулирана амортизација	1.451	-
Амортизација за годината	(20.196)	(22.300)
Крајна нето книговодствена вредност на 31 декември	411.843	427.810
Набавна вредност	789.534	786.941
Акумулирана амортизација	(377,691)	(359,131)
Нето сметководствена вредност на 31 декември	411,843	427,810

Со состојба на ден 31 декември 2020 година, Друштвото ангажираше независен проценител, специјалист за да ја одреди проценетата вредност на Вложувањата во недвижности. За оние средства кај кои проценетата вредност е помала од сметководствената вредност Друштвото евидентираше загуба поради обезвреднување преку извештајот за сеопфатна добивка во согласност со сметководствената политика објаснета во белешка 3.8. Проценетата вредност на градежни објекти кој не служат за вршење на дејноста изнесува 575.894 илјади МКД (2019: 573.414 илјади МКД).

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје

Виена Иншуранс Груп

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

16. Материјални вложувања

	Градежни објекти	Инвестиции во тек градежи	Компјутери	Мебел и опрема	Моторни возила	Инвестиции во тек опрема	Останато	Вкупно
Набавна вредност на 1								
Јануари 2019	506.798	140	29.844	68.022	13.504	7.341	2.892	628.540
Акумулирана амортизација	(251.548)	-	(25.946)	(59.324)	(8.385)	-	(284)	(345.487)
Нето книговодствена вредност								
31 декември 2019	255.250	140	3.898	8.698	5.119	7.341	2.608	283.053
1 Јануари 2020	255.250	140	3.898	8.698	5.119	7.341	2.608	283.053
Зголемување	3.932	42	3.575	1.473	1.465	335	-	10.822
Пренос од инвестиции во тек	-	-	-	6.755	-	(6.755)	-	-
Корекција набавна вредност	185	-	-	(475)	-	-	(284)	(574)
Расходувања и отуѓувања	-	-	(98)	(116)	(2.127)	-	-	(2.341)
Сегашна вредност на расходувано средство	-	-	-	(59)	-	-	-	(59)
Корекција акумулирана амортизација	(185)	-	-	475	-	-	284	574
Амортизација за годината	(12.721)	-	(2.174)	(2.520)	(2.555)	-	-	(19.970)
Нето книговодствена вредност на								
31 декември 2020	246.461	182	5,299	14,347	4.029	920	2.608	273.846
Набавна вредност	510.915	182	33.321	75.600	12.842	920	2.608	636.388
Акумулирана амортизација	(264.454)	-	(28.022)	(61.253)	(8.813)	-	-	(362.542)
Нето книговодствена вредност на								
31 декември 2020	246,461	182	5,299	14.347	4.029	920	2.608	273.846

Со состојба на ден 31 декември 2020 година, Друштвото ангажираше независен проценител, специјалист за да ја одреди проценетата вредност на градежните објекти кои служат за вршење на дејноста. За оние средства кај кои проценетата вредност е помала од сметководствената вредност Друштвото евидентираше загуба поради обезвреднување преку извештајот за сеопфатна добивка во согласност со сметководствената политика објаснета во белешка 3.7. Проценетата вредност на градежните објекти кој служат за вршење на дејноста изнесува 358.690 илјади МКД (2019: 365.956 илјади МКД)

*Ставките компјутери, мебел и опрема, моторни возила и инвестиции во тек – опрема се претставени збирно во Билансот на состојба во ставката Опрема.

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуранс Груп**

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

17. Останати финансиски вложувања

	2020	2019
Депозити	678,302	727,901
Финансиски вложувања расположливи за продажба	456,903	397,751
Вкупно	1,135,205	1,125,652

На 31 декември 2020 година Друштвото има вложувања во депозити во домашни банки кои имаат рок на доспевање од 12 до 60 месеци (2019: од 12 до 60 месеци) и каматни стапки од 1,0% до 3,0% (2019: од 1.7% до 2.7%).

Должнички хартии од вредност расположливи за продажба

	2020	2019
Акции	67,087	61,838
Државни обврзници	389,816	335,913
Вкупно	456,903	397,751
Котирани	67,087	61,838
Некотирани	389,816	335,913
Вкупно	456,903	397,751

На 31 декември 2020 година Друштвото има финансиски вложувања расположливи-за-продажба во државни обврзници со рок на доспевање од 2 до 30 години (2019: од 5 до 30 години) и каматни стапки од 2% до 4,6% (2019: 2% до 4,6%).

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје

Виена Иншуруенс Груп

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

18. Побарувања од непосредни работи на осигурување

	2020	2019
Побарувања од осигуреници	321.417	351.841
Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	31.931	28.069
Вкупно	353.347	379.910
Исправка на вредност	(99.778)	(139.936)
Нето побарувања	253.569	239.974

Движење на исправката на вредност

	2020	2019
Состојба на 1 јануари	139.936	156.229
Дополнителна исправка на вредност	38.985	24.401
Ослободување на исправка на вредност	(50.914)	(24.384)
Отпис	28.228)	(16.310)
Состојба на 31 декември	99.779	139.936

19. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување

	2020	2019
Побарувања по основ на регрес	27.461	28.426
Побарувања по основ на услужно исплатени штети	4.546	1.537
Побарувања од Национално биро	12.771	12.078
Побарувања по основ на провизија од реосигурување	682	3.007
Побарувања по основ штети	21	-
Побарувања за дадени аванси	5.414	5.415
Вкупно побарувања	50.895	50.463
Исправка на вредност	(33.281)	(33.997)
Нето вредност на побарувања	17.614	16.466

Движење на исправката на вредност

	2020	2019
Состојба на 1 јануари	33.997	36.362
Дополнителна исправка на вредност	-	1.277
Ослободување на исправка на вредност регреси	(743)	(450)
Ослободување на исправка на вредност ZK UG	(245)	(850)
Останато	271	(795)
Отпис	-	(1.548)
Состојба на 31 декември	33.281	33.996

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуранс Груп**

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

20. Побарувања по основ финансиски вложувања

	2020	2019
Побарувања од камата	210	250
Побарување на закуп	2.745	4.335
Побарувања од тргуваче со хартии од вредност	5.417	3.671
Вкупно	8.372	8.256
Исправка на вредност	(282)	(301)
Нето вредност на побарувања	8.090	7.955

21. Останати побарувања

	Останати побарувања 2020	Останати побарувања 2019
Побарувања од вработени	18	101
Побарувања од купувачи - останато	581	526
Останати побарувања	2.690	2.377
Вкупно	3.289	3.004
Исправка на вредност	(2.070)	(1.629)
Нето вредност на побарувања	1.219	1.375

Движење на исправката на вредност

	2020	2019
Состојба на 1 Јануари	2.704	2.704
Дополнителна исправка на вредност	(634)	(1.075)
Отпис	-	-
Состојба на 31 Декември	2.070	1.629

22. Парични средства и останати парични еквиваленти

	2020	2019
Парични средства во благајна	41	35
Парични средства во банка		
- во денари	72.718	77.432
- во девизи	7.032	6.484
Вкупно	79.791	83.951

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје**Виена Иншуруенс Груп****Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020**

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

23. Технички резерви

	2020	2019
Бруто резерва за преносна премија	308.646	335.095
Резервации за настанати пријавени штети	215.639	169.725
Резервации за не настанати непријавени штети	135.944	134.465
Резерви за бонуси и попусти	3.029	35.920
Останати технички резерви	5.274	5.941
Бруто технички резерви	668.532	681.146

24. Останати обврски

	2020	2019
Примени аванси по основ осигурување	4.100	6.233
Провизии на агенти	9.570	8.429
Обврски за придонеси и членарини	1.841	3.505
Обврски кон Национално биро	10	64
Добавувачи за материјални вложувања	337	268
Добавувачи за обртни средства	3.162	5.082
Обврски спрема вработени	10.226	9.507
Придонеси и даноци по основ плата	4.548	4.024
Обврски кон ВИГ	3.075	6.627
Обврски за дивиденда	6.367	6.394
Останати обврски	618	414
Вкупно	43.854	50.547

25. Пасивни временски разграничувања

	2020	2019
Пресметани обврски за реосигурување	72.314	80.243
Пресметани провизии	4.291	11.592
Обврски за противпожарен придонес	2.807	3.100
Обврски кон НБ	-	10.957
Останато	2.704	3.534
ДАК	44.622	-
Вкупно	126.738	109.426

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

26. Капитал и резерви

Акционерски капитал

Во број на акции	2020	2019
На 1 јануари - целосно платени	717.462	717.462
Издадени во текот на годината	-	-
На 31 декември - целосно платени	717,462	717,462

На 31 декември 2020 година акционерскиот капитал се состои од 717,462 обични акции со номинална вредност од ЕУР 20.084 по акција (2019: 717,462 обични акции со номинална вредност од ЕУР 20.084 по акција). Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собрание на Друштвото за еквивалент од 1 обична акција. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната односно ликвидационата маса.

Основната главнина на друштвото се утврди на вкупен износ од 14,409,506.8 евра (717,462 акции по 20.084 евра) според среден курс на Народна банка на РМ на ден 30.04.2013 година (1 Евро од 61.6475 денари), Пријавата за упис на основна главнина во Централниот регистар беше одобрена на 26.08.2013.

Акционерската структура на 31.12.2020 на Друштвото е:

	% од акциите со право на глас
Виена Иншуренс Груп (Vienna Insurance Grup VIG)	94.26%
Останати правни и физички лица	5.74%

Дивиденди

Согласно со вонредната состојба како резултат на COVID пандемијата во текот на 2020 година беше дадена препорака од Агенција за Супевизија на Осигурување да не се исплаќа дивиденда надвор од државата. Во 2021 беше дадена иста препорака, за повеќе детали видете ја белешка 30.

27. Вонбилансна евиденција - пасива

Согласно усвоеното Упатство за евидентирање на работењето помеѓу Националното биро и осигурителните друштва во 2012 година Друштвото вонбилансно евидентира резервација за пријавени штети по основ на непознати и неосигурани моторни возила. Во 2020 година Друштвото продолжи со политиката на вонбилансна евиденција на резервација за пријавени штети по основ на непознати и неосигурани моторни возила. На 31.12.2020 износот на резервираните штети изнесува МКД 46.423 илјади и MKD 22.324 илјади гаранции (2019: износот на резервираните штети изнесува МКД 30.943 илјади и MKD 22.324 гаранции).

28. Трансакции со поврзани лица

Матично и основно матично друштво

Друштвото е во доминантна сопственост на Виена Иншуруенс Груп (Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe) кое е и основно матично претпријатие.

Трансакции со Матичното друштво

Трансакциите со Матичното друштво се дадени како што следи:

Побарувања	2020	2019
Побарувања по основ на учество во надомест на штети од реосигурување	4.345	-
Побарувања по основ на провизија од реосигурување	416	2.822
Обврски		
Обврски по основ на премија за реосигурување	4.691	16.445
Обврски по основ на премија за реосигурување – депозитна премија	67.474	72.959
Останати обврски	500	2.283
ВИГ услуги	-	6.627
Резерви		
Резерва за пренесена премија – дел за реосигурување	228	11.948
Резерва за штети – дел за реосигурување	70.299	78.661
Трошоци и приходи		
Бруто полисирана премија предадена на реосигурителите	110.702	133.962
Промена во резерва за пренесена премија – дел за реосигурување	18.775	2.689
Приходи од провизии и надомести по основ на реосигурување	52.923	61.696
Бруто исплатени штети - дел за реосигурителите	65.737	53.422
Промена во резерва за штети – дел за реосигурување	(8.363)	396
Трошоци за камати по депозитна премија	1.975	2.040

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се исказани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

28. Трансакции со поврзани лица (продолжение)

Трансакции со останати поврзани страни

Трансакциите со 31.12.2020 со останатите поврзани друштва во Групацијата се дадени како што следи:

	2020	2019
Побарувања		
Побарувања по основ на учество во надомест на штети од реосигурување	-	-
Побарувања по основ на провизија од реосигурување	169	32
Обврски		
Обврски по основ на премија за реосигурување	40.517	14.719
Обврски по основ на премија за реосигурување – депозитна премија	-	-
Останати обврски	-	2.916
ВИГ услуги	-	-
Резерви		
Резерва за пренесена премија – дел за реосигурување	10.882	12.767
Резерва за штети – дел за реосигурување	107.876	42.224
Трошоци и приходи		
Бруто полисирана премија предадена на реосигурителите	186.313	178.148
Промена во резерва за пренесена премија – дел за реосигурување	1.885	7.607
Приходи од провизии и надомести по основ на реосигурување	59.291	53.306
Бруто исплатени штети - дел за реосигурителите	52.945	27.946
Промена во резерва за штети – дел за реосигурување	65.652	(7.030)

Поврзани страни на кој матична компанија е Виена Иншуренс Груп (Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe)

Винер животно осигурување (Winner Life)

	2020	2019
Приходи	1.686	2.396

Сигма Интералбания ВИГ (Sigma Interalbanian VIG)

Побарувања	581	516
Приходи	6.803	2.240

Трансакции со клучниот менаџерски персонал

Вкупните надомести по сите основи на членовите на Надзорниот одбор. Управниот одбор и Раководниот тим на Друштвото вклучени во Административни трошоци се како што следува:

	2020	2019
Вкупни надомести	40.740	39.527
	40.740	39.527

29. Превземени и потенцијални обврски

До датумот на изготвување на финансиските извештаи Друштвото нема превземено обврски.

Судски спорови

Во рамките на тековните активности постои можност да се добијат тужби против Друштвото. Врз основа на сопствени проценки како и интерни и екстерни консултанти раководството на Друштвото смета дека тужбите нема да предизвикаат материјални загуби и според тоа не е направена резервација во овие финансиски извештаи. Судските спорови настануваат најчесто во случај кога тужителот не е задоволен од проценката на штетата дадена од Друштвото. Менаџментот врши проценка на штетите користејќи внатрешна и надворешна експертиза вклучително и правно мислење. Менаџментот верува дека проценките се соодветни но сепак потврдува дека крајната разрешница може да има повисок/понизок износ од направената проценка. Со 31.12.2020 резервацијата за судски спорови беше евидентирана во делот за Резерви за настанати пријавени штети во износ од МКД 28.008 илјади.Периодот за решавање на овие спорови е неизвесен. Судските спорови се однесуваат воглавно на штети во делот на авто одговорност и незгода.

30. Последователни настани

На 27 јануари 2021 година, Агенцијата за супервизија на осигурување издаде писмо до сите осигурителни компании во кое се наведува дека COVID 19 треба да се третира како дел од класа незгода. Друштвото нема матрејални штети до 31.12.2020 во однос на оваа промена.

На 24 февруари 2021 врз основа на анализа на секторот за осигурување и донесените мерки. АСО достави известување до сите осигурителни компании со препорака за одложување на исплата на дивиденда за фискална 2020 година.

Не се случиле други материјални настани после датумот на изјавата за финансиската состојба, кои бараат обелоденување во финансиските извештаи.